

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za poznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Neustrašeno naprej.

„Dokler bomo mogli ljudstvo s hudičem krotiti, nam liberalci ne pridete do živga,“ se radi pobahajo naši duhovniki. Brez hudiča, brez strahu širokih slojev ljudstva pred naravnimi prikaznimi bi bil že davno konec duhovniškemu vplivu na narod in zato se tudi klerikalizem na vse načine trudi, da ohrani ljudstvo v tem strahu.

Posvetno duhovništvo samo ni v stanju, vzdržati ljudstvo v tem strahu. Masa izgublja čedalje bolj respekt pred posvetnimi duhovniki, dasi se ti na vso moč trudijo, da bi jih neuko ljudstvo smatralo za nekake čarovnike, ki imajo čeznatorne oblasti, in dasi skušajo z najhujšo maščevalnostjo vzeti ljudem pogum za vsak najmanjši odpor. Navadno preganjajo še unuke tistih, ki so se jim kdaj zamerili in preganjanje je vedno neusmiljeno in hudobno. A vzlic temu gineva podedovani in privzgojeni strah pred duhovniki. Ljudje vidijo njihove grehe in napake, vidijo, da so navadni obrtniki, ki izganjajo hudiče, koder jih ni, izprosijo dež, kadar že kaplja in delajo točo tako, da pobije tudi farovške vinograde. Fiksna ideja, da se odpre zemlja in požre vsacega, ki duhovnika v mlako vrže, je izpuhtela. Kdo se še meni za tisto določbo kanonskega prava, ki grozi z najhujšimi kaznimi vsakemu, kdor se duhovnika dotakne? Ti nedotakljivi, s čeznatornimi oblastmi obdarovani ljudje so bili na pr. na shodu v Kostanjevici kľofutani, da je kar pokalo, osuvani, da še danes niso izginile črne lise in pomandrani po blatu ter so morali bežati v varno zavetje, mej tem ko so celo ženske ploskale in privoščile božjim namestnikom, da so dobili, kar so iskali.

Kostanjeviški slučaj ni prvi te vrste, četudi je najznačilnejši. Tudi drugod so bili duhovniki že tepeni. Kadar prikipi pri kmetu jeza do vrhunca, tedaj udari in ker nima več respekta pred črno suknjo, udari tudi duhovnika.

Klerikalci žanjejo, kar so sejali in če bodo še poskušali razganjati napredne shode, bodo se doživeli kaj takega, kakor v Kostanjevici. Z razganjanjem shodov so začeli

klerikalci. Prvi shod, ki so razgnali, je bil v Starem trgu pri Ložu. Takrat so ženske celo slovensko trobojnico ponesnažile in duhovniki so se tega veselili. V političnem življenju pa še velja načelo „zob za zob“ in zato naj klerikalci nikar ne računajo na pardon.

Že Missia je uvidel, da posvetna duhovščina ni v stanju, trajno vzdržati klerikalnega gospodstva nad narodom in zato je ustanovil vse polno samostanov in uvedel vsakovrstne misijone, da se poglubi in poveča strah pred hudičem. Škof Jeglič je povrh še upeljal Marijine družbe in ustanovil vse polno družih društev.

In vendar se dani, in vendar si ne more klerikalizem priboriti varne pozicije. Česar pred 10 leti še nihče ni mislil — to je danes notorična stvar. Danes je že ni vasi v deželi, kjer bi ne bili dve stranki. Njavna opravičenost zahtev narodno-napredne stranke je tej stranki pridobila privržencev tudi v krajih, koder pred nekaj leti še nihče ni mislil na kako strankarstvo, mej tem ko gineva vpliv duhovništva in se je začelo z duhovniki ravnati že tako, kakor v začetku reformacije.

Veliko zaslug zato ima škof Anton Bonaventura. Narodno-napredna stranka nima boljših prijateljev kakor šof in njegovi prode. Časih se nam zdi, kakor da nam je dobri genij slovenskega naroda poslal tega škofa. Takega smo rabili, ki ne pozna nobene mere, ki prebivalstvo s škornjem suje. Mirni, diplomatski škofje so nevarni, Anton Bonaventura pa ni nevaren. Nekaj let je v deželi in vse se je obrnilo za našo stranko na bolje. Jeglič bi rad posnemal škofa Hrena, pa ne pomisli, da je Hren začel svoje delo, ko v slovenskih deželah ni bilo več moč.

Danes pa se kaže povsod vedno naraščajoč odpor proti stremljenjem klerikalizma. Sokoli in orli vedo, da je dan! Klerikalizem nas ne potlači, to je gotovo! Naše delo ni bilo zastoj; vsaj to smo dosegli, da smo razvezali energijo svojega malega naroda. V tem tiči jamstvo za bodočnost, v tem smislu je delati naprej, za to nas čaka „zahvala poznege vnuka“. Energičen narod, ki smo ga rešili suženjstva klerikalizma, bo stal na last-

nih nogah in bo znal skrbeti, da tudi Slovenci zavzemo in ohranijo dostojno mesto mej narodi bodočnosti. Zato pa: neustrašeno naprej po sedanjosti poti.

Iz škofovih gozdov.

Iz Gornjega grada 20. nov.

Na izzvajanja naprednega kmeta v članku »Iz škofovih gozdov« v štev. 262. vašega lista je »Slovenec« zelo na kratko reagiral. Vidi se, da se njemu samemu zdi stvar košljiva. Gospodom okrog »Slovenca« je pač dobro znano, da odgovarjajo dejstva, navedena v dotičnem članku, do cela resnici, zato se hočejo z nekaterimi puhlimi frazami izogniti daljši polemiki.

Z zadoščenjem pa beležimo, da mora »Slovenec« indirektno priznati, da je škof postavno v to vezan, dati svoje drvarje zavarovati proti nezgodam. Da pa škof tega ni storil, to hoče opravičiti s tem, da je škof iz humanitarnih ozirov (kdo se ne smeje?) obljubil vsakemu ponesrečencu izdatno podporo iz svoje privatne blagajne. To pa je storil baje zbog tega, ker je hotel delavcem prihraniti velike stroške, ki bi jih vzele razne komisije ob priliki nezgod, ako bi bili drvarji zavarovani pri bolniški blagajni. To je navadna farbarija! Pri takšnih nezgodah se sploh ne vrše nobene komisije, in ako bi se vršile, bi moral stroške istih trpeti delodajalec t. j. škof, ne pa delavci. Ali ste razumeli? Kako človekoljuben je škof in kako rad izplačuje ponesrečenim delavcem obljubljene podpore, ilustrira jasno, da navedem samo jeden slučaj, to-le: Meseca svečana se je ponesrečil neki delavec; obljubilo se mu je, da bo dobival za čas, dokler bode za delo nezmožen, na dan okoli 1 K podpore. Mož je seve računl na to podporo, a dobival je ni! Šele meseca kimovca, ko je dotični delavec prišel osebno v Gornji grad kategorično zahtevati obljubljene podpore, mu je isto oskrbnštvo prisiljeno izplačalo, da

se ogne škandalu. Preje pa vse ponižne prošnje delavčeve, dasi se je nahajal v skrajni bedi, niso nič izdale! Ali je to človekoljubno, g. Anton Bonaventura? — Koliko pa plačujete podpore vdovi in šesterim otrokom ubitega drvarja Matije Špeha iz Bočne? Morda ste dali tej rodbini zapisati v svoji velikodušnosti kar rento več tisočakov? Na dan s stvarjo, ako se ne sramujete pred svetom!

»Slovenec« trdi z veliko emfazo, da je gospodarstvo škofove graščine strogo realno, pozabi pa — seve — to svojo trditev podpreti tudi z dokazi.

Ako meni dr. Lampe, da je realno gospodarstvo to, da se ne izplača delavcem skoro nikdar delavna mezda v pravem času in da morajo ti ubogi trpin včasih na tedne čakati na svoje, s krvavimi žulji prislužene novce, ako se misli, da je realno, ako graščina ne more zadostiti svojim obveznostim (saj se razumemo!) o pravem času itd., potem »Slovenec« trditev o realnem gospodarstvu stoji kakor pribita! Kako mora biti to hvalisano škofovo »realno gospodarstvo«, spričuje tudi to, da v tem »gospodarstvu« še za l. 1901 niso v redu računali, in da jih mora urejevati c. kr. davčni uradnik. Vzorno »realno mora biti to »gospodarstvo«, ako se pomisli, da se je samo pri žagi »prigospodarilo« okoli stotisoč kron. Žaga je namreč stala, ne, kakor ste bili sprva napačno poučeni, 80.000 K, ampak nad 140.000 kron, dočim je Židov plačal v smislu pogodbe zanjo samo 48.000 K. — To je po »Slovenčevem« receptu — realno gospodarstvo! —

Zanimivo je, da »Slovenec« glede izvajanja o iztrebljevanju gozdov molči kot riba. Kmet je zadl v črno! Radovedni smo samo, ako bodo gozdni organi sedaj postopali tudi tako proti škofu, kakor so navajeni drugače proti kmetom? **KI.**

LISTEK.

„Vzvišene katoliške ideje.“

Naši klerikalci so kakor velikomestni trgovci; vedno staknejo kako novost, ki jo postavijo v svoja izložna okna, da „vlečejo“ radovedneže. Seveda jim ni namen, da bi si ljudje ogledovali n. pr. izložnena divjega petelina, trinožne piške, dolguhe kunce itd. Vse to je le vaba odjemalcem raznega blaga, ki je nakupičeno okoli takega čudeža.

Ravnatoko delajo klerikalci. Najnovejša kričeca reklama, ki naj bi privabila v šotore naših klerikalnih kramarjev čimveč lahkovernih in radovednih odjemalcev, je „vzvišena katoliška ideja.“ To je sicer breztelesna in brezbarvna stvar, toda, če se jo kaže skozi sleparsko barvano in povekšalno steklo, pokazuje se lahkovernim očem vse, kar si gledalci pač videti želijo.

Ta „vzvišena katoliška ideja“ se potem tudi prodaja za vsakovrstne predmete kot pristno blago. Ker še vedno nimamo zakona zoper umazano konkurenco, preplavili so klerikalni kramarji s svojimi katoliškimi imitacijami svetovni trg. Povsod imajo tudi filijalke in mešetarije. Prekupi dobijo nad 100% popusta. Vrhutega srečujemo krošnjarje „vzvišenih katoliških idej“ češče kot same Koče-

varje. Za klerikalne krošnjarje tudi ne bodeta veljala nova §§ 59 in 60 obrtnega reda. Kakor na orientalskih sejmiščih, čujejo se izza vsakega ogla hripavi klici vsiljivih krošnjarjev: „Kupite, kupite! Pristno blago, naravnost od sv. očeta iz Rima! Napol zastoj. Kupite! Kupite!“

Toda po mestih in trgih so razni lažimešetarji že streznili občinstvo. Ne verjame več pristnosti blaga, naj se isto še toli hvallisa. Zato pa gre kupčija tem bolj na deželi. Ako nima „dobro katoliško ljudstvo“ gotovega denarja, napravi se pa zamenjava, tudi se daje blago na obroke. Vzvišene katoliške ideje se dajejo za razne dobičkanosne organizacije, hranilne knjižice, cerkvene ofre, Marijine družbe, pa tudi za glasove pri volitvah itd.

Glavna zaloga je v Šenkjavžu v Ljubljani, kjer so za komije v raznih strokah nastavljeni kanoniki, Šusteršič, Vencajz, Štefe i. dr. Filijalke pa so po celi Kranjski. Glavni poverjenik za Štajersko je eksprefekt Korošec, ki je pri zadnjih deželnozborskih volitvah kot „edini pravi kandidat“ prodajal „vzvišene katoliške ideje.“ Toda liberalizem in jungovstvo (po „Slovenca“) sta volilcem razkrila njegovo umazano konkurenco napram pristnemu narodnemu blagu, in vsiljivega krošnjarja so sramotno vrgli črez prag. Užaljeni krošnjar Korošec je zato zagrozil, da usta-

novi za ljutomerski okraj kot agenturo za svoje preležano blago novo katoliško politično društvo.

Zakupnik „vzvišene katoliške ideje“ na Koroškem je Podgore. Ta je za svoje blago tako zavzet, da je storil zanj politično smrt ter potegnil za seboj še dva narodna mandata. To je že pravcati konkurz vzvišene katoliške ideje. Toda še hujši konkurz je doživela vzvišena katoliška ideja v konsumnem društvu v Marenbergu.

Najnevarnejši konkurent „vzvišeni katoliški ideji“ je narodnost. To je eden tistih predmetov, ki ga ne znajo v Rimu proizvajati. Kakor brž je tedaj duhovščina v spodnještajerskih mestih pokasila novo Koroščevo robo, pokazala je fige narodnosti pri volitvi narodnih kandidatov.

Prodajanje „vzvišenih katoliških idej“ je sicer svobodna obrt, zato jo smejo hoditi ponujati celo na liberalne shode. Toda preveč vsiljivi in predrzni pa vendar ti krošnjarji ne smejo biti. Na kostanjeviškem shodu sta jo hotela dva mlada kaplana celo z nožem ocepjati. Naletela sta na točne plačnike.

„Vzvišene katoliške ideje“ vspevajo najbolje tam, kjer se brez dela in skrbi zasluži veliko denarja. Trud in delo jih pokvari. Zanje velja evangelijski nauk: „Poglejte ptice pod nebom, ki ne sejejo in ne žanjejo; pa vendar jih Oče nebeški živi.“ Taki ptiči so

n. pr. Drozd v Pragi, Ščinkovec in Kos na Gorenjskem itd.

Ljudje sicer pravijo, da se od ljubezni in idej ne more živeti. „Vzvišene katoliške ideje“ so seveda izjema. Ne samo, da preživijo svojega moža, temuč mu naredijo celo okrogel trebušek, rdeč nos, in ne redko preide nekaj tega blagoslova celo na kuharice. Nadalje pripomorejo duhovnikom k dobrim faram in kanonikatom, k darilom med živimi itd., včasih seveda tudi do brezplačnega stanovanja na Žabjeku. Posvetnim mešetarjem prinašajo mastne kljature, mandate, jim zidajo vile. Večkrat jim priskrbijo celo bogate neveste. Samo „znat“ se mora.

„Blazni Mullah“.

Tako nazivajo Angleži nevšečnega jim puntarja v Somaliji. S pravim imenom se imenuje ta fanatiziran Mohamedan, o katerem danes govori ves svet, „Hadži Mohamed ben Abdulah“.

Oglejmo si najprej torišče, kjer prireja ta divjak Angležem tolike preglavice. Somalija je najskrajnejši vzhodni porobek Afrike ter se vleče od Rdečega morja, oziroma Adenskega zaliva ob bregu Indijskega morja. V notranjost Afrike ne sega daleč. Ta kos zemlje je bil že Egipčanom misteriozna pokrajina; imenovali so jo „božjo deželo“, ker so dobivali od tam razne dišave in zdravila,

V včerajšnji seji so krščanski socialisti priskočili Vsenemcem na pomoč pri odklonitvi zakona o terminski žitni kupčiji. Usodni predlog posl. Schöpferja, kateri predlog bi bil vse hvale vreden, ako bi ne bilo že v naprej izključeno, da bi dobil najvišje potrjenje, zahteva spremembo § 12. naslednje: »Kupčije žitnih in mlinarskih fabrikatov, ki so se sklenile po pravomočnosti tega zakona na borzah ali izven istih na podlagi kupčijskih pogojev, ki so sploh bili do tedaj v veljavi na borzah za gospodarske produkte v Avstriji, so prepovedane.« Ta predlog je v očitnem nasprotju s predlogom gosposke zbornice. Pred glasovanjem so govorili še posl. Fink, Wohlmaier in Jaroš. Posl. Povše je izjavil v imenu svojih tovarišev, da bodo glasovali za zakon, kakršnega je sklenila gosposka zbornica. Tembolj čudno je, da so se potem vendar držali glasovanja posl. Šusteršič, Vencajz, Gregorčič. Ali niso ti več Povšetovi tovariši? Pri glasovanju je odločil podpredsednik Kaiser. Ostali paragrafi zakona so se sprejeli v isti obliki, kakor jih je sestavila gosposka zbornica. Ko sta govorila še Herzmannsky in Heinrich, pojasnil je pravno stališče zakona vladni zastopnik, sekcijski načelnik dr. Högel ter dokazal, da sklep poslanske zbornice zakon ubije, ali vsaj njegove civilnopravne določbe. Predlog, kakršnega je sklenila gosposka zbornica, je popolnejši in tehnično zakonit. Poročevalec Ploj je dokazoval, da ni mogoče, da bi stopil zakon v veljavo dva meseca po razglasitvi. Potem se je spremenil zakon v tretjem branju sprejel.

K parlamentarnemu položaju.

Ponesrečeni predlog o terminskih žitnih kupčijah na borzi je parlamentarni položaj vsekakor zelo poslabšal. Agravne stranke so vse svoje upanje zastavile na ugodno rešitev tega zakona. Saj pa je tudi življenskega pomena za kmetijstvo. To se je tudi videlo iz živahne debate, kateri so se poleg poljedelskega ministra posvetili tudi zastopniki skoraj vseh strank. Ker so Vsenemci res nekvalifikovano napadali ministra Giovanellija, (bi bilo pričakovati, da se postavijo za zakon krščanski socialisti. Toda čudno, baš ta stranka je vrgla zakonski načrt. Odločil je samo en glas. Poljedelski minister je v debati še posebno naglašal, da ni stvarnega razločka med tozadevnim zakonom, kakršnega je izdelala poslanska zbornica in kakršnega je modifikovala gosposka zbornica ter prosil zbornico, naj ga sprejme, ker le tedaj se isti predloži v sankcijo. Kaj pomaga, ako bo novi načrt popolnejši, ko pa se bo zopet vlekel v neskončnost med obema zbornicama ter je skoraj gotovo, da se mu končno še sankcija odreče. S tem so kršč. socialisti storili slabo uslugo kmetom, ki jedva čakajo na rešitev zakona. Sedaj bo zopet na dnevnem redu za vlado

kakršna ne rastejo drugje. Tukaj rasejo bosvelije, ki dajejo drago smolo, (Weihrauch), tu vspevajo balsamodendre, ki dajejo zdravilno myrro itd.

Za Egiptčani je padla ta dežela v pozabljenost, kakor več del Afrike, razun na severju. Šele pred nekaterimi desetletji se je posrečilo nekaterim angleškimi in francoskim učenjakom priti v ta pozabljeni nekdanji raj, ki pa je danes vse kaj drugega. To je skušil najbolje nemški raziskovalec baron Klaus, ki je prišel s svojimi spremljevalci l. 1856. prvi do glavnega mesta Somalije, Berbera. Tukaj pa so jih divjaki pobili. Somalija pa je ostala še nadalje na zemljevidu zaznamovana kot bela progga, kar je značilno, da je učenemu svetu neznana. Pa je tudi skrajno težko se tej deželi približati, ki je proti morju zavarovana z neprodinim grmovjem in neprelozljivimi naravnimi jarki, vmes pa se vdigujejo kakor stene strme pečine.

Somalci so po svojem tipu napol Arabci napol zamorci, barva njihove kože se spreminja od svetlorjave do ogljenočrne. Nošnja jim je »pristno afričanska«: moški nosijo kos platna ali sukna, pas in sandale; ženska toaleta obstoji iz usnatega predpasnika in volnene rute. Po veri se priznavajo po znanje k islamu, poleg tega pa obožujejo tudi razno drevje in kamenje. Njihov značaj je neokrotljiv, nestalen, bojevit in lahkomisljen.

samo narodnostno vprašanje in pogajanje med Nemci in Čehi. Od tega problema je edino odvisen obstoj parlamenta. Vladni krogi se sicer še vedno tolažijo, da obrat na bolje ne more dolgo izostati.

Prevrati v Srbiji.

Komaj 10 let je, odkar je bil kralj Aleksander proglašen polnoletnim, a bilo je med tem časom 12 ministrstev, odpravila se je tudi ena ustava ter se proglasila nova. Marsikateri vladar ne doživi tolikih sprememb do svojih sivih let. Kralj je skušal delovati z vsemi obstoječimi strankami. Imeli so v Srbiji radikalna, napredna in radikalno-napredna ministrstva. Ko ni bilo druge pomoči več, poklicalo se je na krmilo nevtralnega ministrstva. In sedaj je tudi ta nestvor srbskega ministrstva zginil s pozorišča. Njegovo mesto pa je zavzel general, ki ima zraven sebe še dva vojaka. Vsled tega je gotovo pričakovati, da se bodo tudi prihodnje volitve v skupščino tako izvršile, da bo dobil ta zbor po večini vojaški značaj. O predidnem Velimirovičevem ministrstvu se govori, da mu je sploh že v naprej bila odločena le enomesečna vlada. Najstarejše ministrstvo je še bilo Vučićevo, ki pa baje ni odstopilo toliko zaradi napetosti napram Rusiji, temuč, ker se je Vučić branil proglašenja poročnika Lunjevice, brata kraljice Drage, srbskim prestolonaslednikom, kakor je kraljeva želja. Toda dejstvo, da je poveril kralj vlado baš Markoviću, ki je znan kot neizprosni sovražnik ruske politike, kaže, da je kralj popolnoma obupal nad prijateljstvom z Rusijo. Saj so mu morali to pokazati zadnji dogodki na Balkanu. Bolgariji je pokazala s slavnostjo na Šipki Rusija svoje nenaadne simpatije, pa tudi z rumunskim kraljem si je car najpristoneje depeširal, le proti Srbiji so na ruskem dvoru neizprosni in trdi. Toda maščevanje proti mogočni Rusiji bo pač Srbiji komaj v prospeh.

Belgijski kralj Leopold II. o svojem napadu.

Med drugimi je prišla tudi reprezentantska zbornica čestitat kralju na srečni rešitvi pred atentatom. Kralj je zbornici odgovoril: »Časi so zelo nemirni. So ljudje prevrta, ki iščejo pristašev, da bi prevrgli obstoječi red, ki vendar jamči za svobodo v vsakem oziru. Ako je red prevržen, se zapade v razbrzdanost in razbrzdanost vodi v despotizem. Na svojem potu zadenejo prekucni najprej državne poglavarje; ako ne morejo doseči teh, potem so njihove soproje, ki jih zadenejo, kakor pri strašnem zločinu v Genevi. Ako jim tudi to ni mogoče, potem merijo njihovi napadi na ministre, kakor na Canovasa, ki ga je zadela krogla zato, ker je imel preveč talenta. Ako pa nimajo ministrov, spustijo hiše zasebnikov v zrak. Prestašiti nas hočejo, toda to se jim ne bo posrečilo, če tudi poderejo kakega državnega poglavarja. Kaj pomaga? Drugi bo takoj stopil na njegovo mesto. Njihovi

Rop jim je časten posel, umor junaštvo. Pri nekaterih njihovih plemenih, n. pr. pri Hadžijih in Bahanvinih je običaj, da se ne sme mladenič prej ženiti, preden ni umoril kakega sovražnika. Sovražnik pa jim je vsakdo, ki si ne da svojega imetja brez brambe vzeti. Živijo se tedaj največ od plena, ki ga jemljejo karavanam in sosedom.

Umor se odlikuje pri njih s tem, da nosijo roparji na svojih sulicah toliko medenih obročev, kolikor oseb so pomorili. Celo po smrti se izkazuje drzovitim morilecem posebna čast, da se jim postavi na grob toliko kamnitih stebričev, kolikor »sovražnikov« so v življenju pobili.

Glavno mesto Somalije je Berbera, nasproti Adene. To mesto pa spreminja svojo velikost z letnimi časi, ako karavane prihajajo ali odhajajo. Razun par kamnitih stavb, ki so jih napravili Arabci in Evropejci, so vse mestne hiše — prenesljive. V tla zabijejo par drog, za streho in stene pregrejejo nekaj kož in cunj, in palača berberskega meščana je gotova. Trgujejo s kadili, miro, nojevim peresi, gumi arabicum, kožami itd. Za denar so v prometu najljubši Marije Terzije dolarji.

Poveljniki so obenem tudi verski poglavarji, katerih moč pa ni posebno velika, ker, kakor povedano, se Somalci malo brigajo za svojo vero.

napadi niso vedno strelji. Nimajo le smrtnega orožja in razstrelbe, imajo tudi papir, in papir je potrpečljiv. Jaz zase stojim sicer ob nagibu življenja. Nihče ne pozna svoje ure. Ne vem, kako dolgo še bom živel, oziroma kako dolgo me še bodo pustili živeti. Toda lahko Vas zagotovim, gosпода moja, da bo ta kratka doba življenja, ki mi še preostane, posvečena v krogu mojega ustavnega področja blagostanju dežele in varstvu vseh ustavnih svobod«

Najnovejše politične vesti.

Za papeževe medalje. Dunajski občinski svet je dovolil 25 000 K v namen, da se založijo zlate in srebrne kolajne v spomin papeževega jubileja. — Preosnova meščanskih šol. Naučni minister je pritrdil zahtevi zveze meščanskih učiteljev, da se ustanovi četrti fakultativni razred. — Hrvaški deželni zbor je sklican na kratko zasedanje na dan 28. novembra. Na razpravo pride tudi predlog zaradi srbskega davka. — Nemiri v Maroku. Tri francoske križarke so dobile povelje, odriniti v Maroko. — Turško carinsko posojilo se je izplačalo na pariški borzi. Vsled tega so se tudi izplačale uradnikom vse zaostale plače. — O pomirjenju v Macedoniji priča najbolje dejstvo, da se je odpustilo 16 turških bataljonov. — Davek na vozne liste ne bo zadal častnikov, ker so železnice sklenile, dati častnikom legitimacije za pet let. Državnim uradnikom se taka olajšava ni priznala. — Nova vojna predloga še sicer ni sprejeta, vendar se že pri posameznih polkih določajo domačni rezervisti, ki bodo morali tri leta služiti. — Pri mestnih volitvah v Poznanju so zmagali Poljaki z enim mandatom.

Dopisi.

Iz Borovnice.

Dne 19. novembra t. l. je praznoval gospod nadučitelj in šolski vodja Fran Papler 40-letnico, odkar deluje na polju učiteljskega delovanja. Kdor pozna gosпода slavljenca, ki si je že od nekdaj kot vsestransko marljiv in vesten učitelj pridobil zaupanje in po svojih osebnih lastnostih tudi spoštovanje in prijateljstvo vseh, ki so imeli priliko občevati z njim, in kdor pozna tudi naš kraj, ki sme ponosno reči, da živi tudi duševno, da se krepko giblje, da napreduje, moral je pač pričakovati, da bo Borovnica storila svojo dolžnost. Lahko pritrdimo gosp. slavljenču, da ga nobena od slavnosti, ki se jih je v Borovnici vršila že lepa vrsta, ni tako presenetila, kakor ga je ravno le-ta, ki se je priredila njemu.

Gosp. slavljenču je prišel čestitat okrajni šolski nadzornik gospod prof. V. Zupančič, ki je imel slavnostni govor. Izrazite so bile besede, ko je gosp. nadzornik očrtaval življenje in delovanje slavljenčeve, pojasnjeval s podatki razmere in dejstva, ki so kot činjenice posegale v njegovo življenje. Omenil je, da je g. slavljenec učiteljeval v Cerknici in Ratečah, potem v Polhovem Gradcu in od tod je prišel v Borovnico, kjer službuje

Leta 1848. se je polastila Angleška Somalije, toda njena vlada je bila le bolj po imenu do zadnjega časa. Domačini niti prav vedeli niso, ali so še pod egipčansko ali angleško vlado, ker se za svoje gospodarje niso nikoli dosti brigali. Pozneje je zahtevala južni del dežele Italija zase, notranje dele pa Abesinija. Vse bi bilo dobro, ako bi ne bila Angleška začela iskati, kakor povsod, povoda za popolno podjarmljenje divjih Somalcev. Leta 1891. se je prvič pojavil med svojimi rojaki bivši trgovec v Berberu, nazvan »blazni Mullah«. Začel je učiti verske nazore, ki bi naj bili stroga islamska vera. Ako bi ga bili Angleži pustili v miru, naveličali bi se bili divjaki Mullahovih pridig, kakor je bilo do tedaj z vsakim novim prorokom. Toda Anglija je napovedala »blaznemu Mullahu« vojno. In s tistim trenutkom je postal iz fanatičnega sanjarja za čistost islamske vere ljut bojovník zoper nevernike. Hitro se mu je pridružil na tisoče divjih rojakov, tako da šteje sedaj njegova armada že nad 110.000 oboroženih. Ako se ne bo Anglija zvezala z Italijo in Abesinijo, ni upanja, da bi se kdaj polastila tega fanatičnega divjaka, ker je dežela tako zarasla z trnjem ter razorana, da mora prodirati edino le domačin.

»Blazni Mullah« pa bo še dolgo živel v bojnih pesmih divjih Somalov.

že 27. leto. Spoštovanje do g. slavljenca in priznanje vsega, kar je storil za svoj kraj, izpričuje častno občanstvo, katerega mu je ob njegovi 25 letnici pred dvema letoma podelila občina.

Navzlic slabemu vremenu prišla je gosp. slavljenču počastit tudi lepa družba z Vrh-nike, v prvi vrsti gosp. župan G. Jelovšek, ki je naglašaje v svojem govoru lastnosti, ki dičijo g. slavljenca, proslavljaj ga kot iskrenega prijatelja. Vrstili so se potem govori in napiitnice njegovih kolegov in kolegij, domači govorniki pa so slavili njegovo trudoljubivost in zasluge za požarno brambo, za sadjerejo, čebelarstvo in sploh za kmetijstvo, zahvaljevali se mu pa tudi kot hvaležni učenci. Prireditelj je bila srečna in je tudi popolnoma uspela. Vidi se, da je pomagala spretna roka.

Žalibog, da je odhajal g. nadzornik s poštnim vlakom. Toda že iz tega, kar se je vršilo le tekem prvih dveh ur in čemur je bil sam priča, sme sklepati, da se je govorilo in napivalo g. slavljenču iskreno navdušeno; o tem priča pa tudi število brzojavk, ki so prišle na slavljenčovo addresso za ta večer.

Zabava je bila izborna, neprisliljena. G. slavljenec je itak znan kot neprekosljiv zabavnik, kateremu nikdar ne usahnejo viri pristnega humorja, in ves večer se je tudi vršil v tem duhu. Družbi na čelu je stal kot stoloravnatelj gosp. prof. B., ki je s svojim širokim načinom vodil zabavo pozno v noč. Reči je treba, da smo se njegovi živahnosti in svežosti kar divili.

Sploh se je večer docela srečno obnesel. Polnoštevno zbrana borovniška honoracija, na čelu ji g. učitelj P. se je potrudila dokazati častiti vrhniški družbi in gostom iz Preserja, da pozna svojo sveto dolžnost napram g. slavljenču in da je kljub zamotanim razmeram v takih in enakih stvareh, ki se tičejo g. slavljenca zmerom edina.

Izpod Kolka.

V »Slovencu« št. 248, čivka neki dopisnik, če se ne motim, vulgo »farska kapca« iz Šturja, po navdihnenju Franceta Vidmarja, po domače »Trente« iz Kolka, ter me skuša v svojem zelo plitvem in lažnivem dopisu nekako osmešiti. Očita mi, da sem pri zadnji občinski volitvi na Colu volil z liberalno stranko, in da mi zagadel Kolčani nočejo več prodajati svojih telet, jagnet itd. Predbaciva mi nadalje, da mi donaša kupčija z drobnico lepih dohodkov, za kar se imam edino le Kolčanom zahvaliti, kateri so z dušo in telesom katoliške ideje. Nadalje pravi dopisnik, da so vsi Kolčani sklenili, vsako kupčijsko zvezo z menoj pretrgati, zato ker sem liberalno volil. Skoraj se mi ne zdi vredno odgovarjati na te čenčarije, vendar pa, da bode gospod »Trente« previdel, da ima laž res kratke noge, povem resnici na ljubo to-le: Že nad 30 let sem kupujem od Kolčanov njihove gori omenjene pridelke. Da so bili Kolčani z menoj zadovoljni in jaz z njimi, razvidno je iz tega, da smo že nad 30 let v kupčijski zvezi, katera se tudi po občinski volitvi na Colu ni pretrgala, kakor to trdi lažnivi »Trente«. Res pa je, da sta mi od vseh Kolčanov, s katerimi sem v kupčijski zvezi, odpovedala svoje blago samo dva, od ostalih 38 Kolčanov pa kupujem tako kakor pred volitvijo, le z majhno izjemo, da jim sedaj plačujem surovo maslo 6 kr. dražje na kilo, ne pa 18 kr. na funt, kakor-laze gospod »Trente« v »Slovencu«.

Svoje prodajalec Kolčane vedno visoko spoštujem in sem jim hvaležen za naklonjenost, katero so mi vedno skazovali. Nikdar pa mi ni še prišlo na misel, da bi volil v občinski odbor teleta, dasiravno so ista moj glavni promet. Gospod »Trente« in pa »farska kapca« vidva pa zaradi mene lahko volita tudi kozle, če Vama drago! Volil sem moč, kateri so v občinskem zastopstvu že dosedaj pokazali, da so na svojem mestu. Trdno sem torej prepričan, da sem kot volilec II. razreda volil popolnoma pravilno po lastnem prepričanju, in sem s tem storil le svojo sveto dolžnost.

Da so Kolčani do zadnjega moža z dušo in telesom vsi katoliške ideje, kakor trdi dopisnik v »Slovencu« ter da pridejo vsi kakor en mož pri volitvah oddat svoj glas, to je nekaj čisto navadnega v sedanjem času, kati primorani, prisiljeni so od strani duhovščine, katera ima za agitacijo pri nevednem ljudstvu taka sredstva na razpolago, o katerih se je že toliko pisalo in govorilo, da jih je lahko že vsak spoznal, kdor ni

popolnoma slep. Gospodu dopisniku „Slovenca“ pa svetujem, naj se potruži enkrat osebno na Kolk in naj vpraša tamošnje volilce: Kaj sodi v področje občinskega odbora? Kaj v področje deželne in državne zbornice? Iz odgovora pa naj potem sam konstatira, ali so volili Kolčani res sami, ali so bili le slepo orodje onih, katerih bisaga ni nikdar polna.

Naravnost smešna pa je trditev, da se boje liberalni trgovci in krčmarji vipavski, da bi ostali klerikalni somišljeniki ne posnemali Kolčanov, kajti v par letih potem, pravi dopisnik, bi se liberalci v Vipavi lahko šteli na prste. To misel, dragi moj „Trente“, izbijte si za vselej iz svoje butice! Vipavski krčmarji in trgovci na kaj tacega niti v v sanjah ne mislijo. Bojijo se pa vipavski, posebno štirski krčmarji takih gostov kakor je gospod „Trente“, kateri si izposodi pri liberalnem krčmarju denar za svojo kupčijo in gre potem v klerikalno krčmo ter tam zapije posojeni denar in zabavlja čez vino svojega dobrotnika, koji mu je posodil denar. To si zapišite v spomin, dragi moj „Trente“.

Janez Vidmar.

Iz Savinske doline. Kako slabo in pogubno vpliva klerikalizem na naše politično življenje, pokazalo se je zlasti letos pri deželnozbornih volitvah. Že pri volitvah volilnih mož v kmetski skupini je bila udeležba v naši dolini tako neznatna, kakor nikdar poprej, kar pač jasno priča, da med ljudstvom za vse te volitve skoraj ni nikakega zanimanja več. Ravno tako se tudi volitev v skupini mest in trgov ni vršila več s tistim narodnim navdušenjem, kojo smo dosihdob pri vsaki taki volitvi še opazili. Skoraj povsod je izostalo nekaj volilcev in to iz razlogov, kateri se z narodnega stališča ne dajo opravičiti. Najzanimivejši slučaj pa se je prigodil v Mozirju, kjer se dobra polovica volilcev volitve ni udeležila. Ta, čez vse žalostni dogodek mora pač vsako pošteno narodno srce napolniti s tugo in britkostjo. Zato se je pa tudi neki jako odličen tržan o teh volitvah tako-le izrazil: „Kar pomnim, še ni bilo take volitve v Mozirju, kakor je bila sedanja; ako pojde tako naprej, tedaj mora sveta naša narodna stvar pred ali slej popolnoma propasti.“ In res je žalostno! Tisto Mozirje, katero je nekdaj v našem narodnem življenju igralo tako rekoč prvo ulogo med trgi Sav. doline, tisto Mozirje, v katerem so se nekdaj prav pogostokrat shajali največja možja, da se posvetujejo o važnih narodnih zadevah, tisto Mozirje, katero je v prvi dobi narodnega probujanja zrla prelepe in nad vse veličastne narodne slovesnosti, tisto Mozirje v narodnem oziru sedaj kar vidoma propada.

Uzroki tej žalostni prikazni so raznovrstni. Eden glavnih vzrokov pa je gotovo klerikalizem, kateri se je v zadnjih letih po strastnih in brezobzirnih svojih agitatorjih tudi tamkaj prav močno ugnedel. Klerikalizem je prouzročil med prebivalstvom toliko pohujšanja, prepira in razdražbe, da živi danes, kakor je to daleč na okrog znano, skoraj vse v medsebojnem sovraštvu in to sovraštvo vplivalo je prav močno tudi na volitev. Že v volilnem imeniku več volilcev ni bilo vpisanih, za kar se pa seveda nihče ni pobrigal. Pa tudi proti izvolitvi dr. Karlovškega se je skrivaje ruvalo, kar se je pokazalo že pri volilnem shodu, katerega je g. kandidat sklical in katerega se je le vdeležila peščica volilcev. Takoj po shodu pa se je prijavil v „Slovenca“ izjavljajoč dopis edino s tem namenom, da bi se volilci še v zadnjem trenutku med seboj še bolj razdražili ter od volitve odvrnili, kar se je deloma tudi zgodilo. To nad vse žalostno početje pač jasno priča, kam nas dovede tisto pogubonosno strankarstvo, katero se je zasejalo tudi pri nas po Štajerskem in kateremu se še vedno klanjajo tudi naši merodajni krogi. Edino le strankarstvo je vzrok, da je pri zadnji volitvi nemški kandidat dobil veliko glasov več, kakor pri prejšnjih volitvah. Ako se razmere pri nas ne predrugačijo, tedaj bodemo, preden mine 50 let, tamkaj, kjer so danes naši bratje na Koroškem, katerim je tudi prav klerikalizem pri volitvah v deželni zbor zadal smrtni udarec. Pač tužna nam majka!

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Toda, bilo bi napačno, ako bi se mislilo, da je tako propadanje pravosti vladalo samo mej lajki, v cerkvi ni bilo

nič bolje. Mej cerkvenimi nauki in mej realnostjo je nastal zevajoč propad. Srednjeveški cerkveni učitelji so bili izumili res vzvišene nauke, katere so vsi pravično misleči ljudje sprejeli z oduševljenjem, ali sčasoma so ti nauki bili pozabljeni. Ti nauki niso nikdar računali z dejanskimi razmerami in zato tudi na razmere niso imeli nikdar dejanskega vpliva.

To nasprotje mej cerkvenimi nauki in mej življenjem je ustvarilo nove nazore o gospodarskih razmerah. Bilo bi preobširno, ako bi hoteli njih postanek zasledovati korak za korakom. Tozadevno gradivo je preogromno. Zadostuje pač, če se pomu dimo pri ustanovitvi moderne znanosti o državi in nje uredbi, pri Machiavelliju.

Machiavelli se je v nasprotju s cerkvenimi učitelji srednjega veka lotil državnih vprašanj, ne da bi si bil poprej ustvaril etično podlago, torej, če se smemo tako izraziti, brez predsodkov. V tem oziru ni njegovo postopanje soglašalo samo z nazori tedanjih italijanskih razsodnih državnikov, ampak tudi z nazori tedanjih cerkvenih učiteljev. „Mnogi“ — piše na znanem mestu — „so si predstavljali republike in kneževine, kakršnih ni bilo nikdar videti in kakršnih nikdar ni bilo. Mej človekom, kakršen je v resnici in mej človekom, kakršen naj bi bil, je pa tolik razloček, da uči prej njegovo pogubljenje kakor njegovo ohranitev, kdor ne pazi, kaj človek dela, in se bavi le s tem, kaj naj bi delal.“

Izhajajoč od človeka renesančne dobe je prišel Machiavelli do človeka, ki smatra samega sebe kot središče vsega univerzuma. Egoizem je glavna gonilna moč vsakega človeka. Če mu kaže korist, pozabi vse obzire in vse dolžnosti. Egoizem ima v bistvu vedno gospodarski značaj. Človek — pravi Machiavelli — odpusti rajši smrt svojega očeta, kakor izgubo svojega premoženja. In ker je Machiavelli prepričan, da so v jedno vsi ljudje v vseh razmerah jednaki, vidi v tem človeku sploh človeka.

Znanost o uredbi države je s tem mnogo pridobila, da je Machiavelli dal novo podlago in ni več izhajala od tega, kar naj bi ljudje delali, ampak od tega, kar v resnici delajo. Toda Machiavellijevo stališče ima vendar dve veliki napaki.

Machiavelli je pač skušal razkriti pravo naravo človekovo, toda za naravo reči ni imel smisla. O naravi zvezi med raznimi pojavi socialnega življenja ne ve Machiavelli ničesar. Vse zgodovinske dogodbe smatra izključno kot delo posameznih velikih mož. Spretnosti državnikov je pripisoval neomejeno moč. Da je to napačno stališče, bi bil lahko sam zapazil. Machiavelli je gori za zedinjenje Italije, a dasi je Italija za njegove dobe imela mnogo odličnih državnikov, se zedinjenje vendar ni izvršilo. Razmere so bile take, da vsa spretnost ni ničesar pomagala; manjkalo je pogojev za tako prizadevanje. Zlasti pa so se pokazale zle posledice te zmote, ko je zadovoljil machiavellizem vpliv na gospodarsko življenje. Zavladalo je mnenje, da je zgol od sposobnosti in razumnosti vladarjev, od zakonov in institucij odvisno, da se doseže vsak željeni gospodarski uspeh; če so tudi razmere po tem, ni nihče vprašal. Sicer pa smo tudi v naših dneh doživeli nekaj tacega in sicer s konsumi na Kranjskem.

Druga velika zmeta Machiavellijeva je bila etičnega značaja. Označujoč človeka kot izključno egoistično bitje, je pogodil človeško naravo le deloma. Čudno, da je zašel Machiavelli v to zmoto, saj je prav v njegovi Florenci pokazal Savonarola, kako prevlado zamorejo plemeniti etički nagibi dobiti nad egoizmom celo v dobi silnega npravnega propadanja. Machiavelli je Savonarolovo usodo smatral kot dokaz, da morejo samo oboroženi proroki zmagati, neoboroženi pa da morajo na vsak način propasti. Prav v tej sodbi pa se zrcali podcenjevanje tiste etične sile, katere, kakor je kristijanstvu dala v roke posvetno moč, ki mu je pomogla do zmage, da lahko tudi drugim prorokom orožje za uničenje na egoizmu in slepariji zasnovanim vladnim sistemom, posvetnim in duhovskim.

S tem smo prišli do druge emancipacije, ki se je zgodila poleg emancipacije od poganstva, namreč do emancipacije na krščanskem temelju.

V tistem času, ko je Machiavelli živel v Florenci, začelo se je onstran Alp velikansko versko gibanje, ki je podrl v prah teoretične nauke krščanske cerkve in preobrazilo kulturno in gospodarsko ves svet, namreč reformacija. Seveda nas tu zanimajo samo tisti nauki, ki so imeli vpliv na politično in gospodarsko življenje, a mimogrede bodi omenjeno, da sloni tudi vsa sodobna kultura evropska na podlagi, ki jo je ustvarila reformacija, ne samo kultura protestantskih narodov, nego tudi drugih. Tudi kultura katoliških in pravoslavnih narodov ima protestantovski značaj.

Zlasti na gospodarsko življenje je reformacija imela znamenit vpliv. Reformacija je spravila v veljavo nauk, da človek ni ustvarjen, da bi se svetu odrekal, nego da v tem svetu služi Bogu, in dalje nauk, da se človeku glede svojega notranjega

mišljenja in prepričanja ni treba nikomur uklanjati, da v tem oziru nima nobene avtoritete nego božjo resnico, ki jo je sam spoznal.

S tem je bil ustvarjen nov temelj. Ako se človeku ni treba odkrati življenju, potem hrepenenje po imetju ni več samo potrebno zlo, nego del od Boga ustvarjenega naravnega reda. S tem pa, da se je vsakemu priznala pravica imeti svobodno mnenje tudi o verskih stvareh se je neizmerno utrdila samostojnost posamičnikov in je to glavni vzrok, da so se protestantski narodi tako visoko povzpeli nad katoliške narode. Posebno vplivna je bila v tem oziru cerkvena ustava Kalvincev. V Genfu je Kalvin ustvaril državo, ki je pravo izhodišče najznamenitnejših dogodb. Iz kalvinskega Genfa je izšlo tisto gibanje, ki je pretreslo Francijo, ki je naredilo konec španskemu gospodarstvu nad Nizozemsko, ki je zavzelo Škotsko in Anglesko ter uničilo angleško katoliško dinastijo, iz Genfa se je začelo tisto gibanje, ki je kasneje ustvarilo združene države severoameriške, ki se ravno sedaj pripravljajo, da se polaste gospodstva na gospodarskem polju vsega sveta.

Zašli bi predaleč, če bi hoteli v detajlih slediti razvoju gospodarskih idej. Omenimo le, da je končno prišlo v veljavo načelo: Ker so vsi ljudje jednako pravni in navdaja vse isto hrepenenje po kar mogoče največjem dobičku, se doseže splošno največji blagor vseh, ako se država čisto nič ne vtiha v gospodarsko življenje. Ta nauk je podlaga manchesterkega liberalizma.

A kmalu je prevladalo spoznanje, da ljudje niso jednako sposobni za gospodarski boj in ker se je vsa produkcija spremenila tako, da so se v posamičnih rokah začela zbirati ogromna premoženja, med tem ko so široki sloji se pogrezali v poverizem, je nastalo socialistično gibanje, ki meri na kolektiviziranje produkcijskih sredstev.

Čim so cerkveni nauki o gospodarstvu prišli ob vsako veljavo, se je cerkev prilagodila vsakemu načelu, ki je bilo ravno veljavno. A prišel je socializem in tega se je ustrašila tako, da je sama začela šušmariti na gospodarskem polju, samo da se masa narodov ne odvrne od nje.

Dandanes se bije še veliki boj med socializmom in med kapitalizmom. Kdo zmaga, je negotovo, a naše prepričanje je, da ne zmaga ne jedna ne druga struja. Vsa preteklost nam priča, da človeške družbe ni mogoče urediti v nasprotju z naravnimi podlagami. Stara cerkev je to poskušala in je morala svoj komunizem vreči med staro šaro. Dandanašnje njegovo gospodarsko šušmarjenje je pa že celo brez večjega pomena. V kakem kraju ali v kaki deželici si morda lahko z njim utegne kaj koristiti, a to je brez vsakega najmanjšega pomena za občnost. Cerkev je pač stara in slaba in se sama komaj po kuncu drži, kaj še, da bi mogla kaj vplivati na velikanski boj, ki se bojuje na gospodarskem polju.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. novembra.

— **Osebnosti.** Za poštne asistente v Ljubljani so imenovani praktkantje gg. Fran Čuš, Friderik Tomazič in Anton Dulansky. Premješena sta poštni asistent v St. Petru g. Anton Kocmur v Novo mesto in poštni praktikant v Novem mestu g. Leopold Klepec v Ljubljano. Premješčenje poštne oficijala g. Josipa Filica iz Ljubljane v Opatijo je preklicano.

— **„Slovenec“** je prišel zadnje čase prav sladko govoriti na srce našemu učitelstvu. To jih vabi in kliče v svoj tabor napredne naše učitelje! Ali z vspehom, ali brez vspeha, to naj pokaže prihodnost. Priznamo pa, da nas v tem pogledu ne more posebno skrbeti. Včeraj pa se je oglasil v „Slovenca“ jako zaveden učitelj s kmetov, ki z velikim ponosom zagovarja načelo, da naj se na kmetih upelje štiriletna šola, češ, da rabi naš kmet otroke za delo, ker se ravno bori za svojo eksistenco. Ti nazori „Slovenčevega“ naprednega učitelja se jako lepo čitajo, in človek bi kar solze točil, ker vidi, kako se ta poštenjak bori za kmetovo eksistenco. Res, kmet se bori za svojo eksistenco, in krut je ta boj. Marsikaj ga tlači, kakor davki, predvsem pa tisto, kar duhovščina izpreša iz njega! Če bodo „Marijine družbe“ za nepotrebne zastave plačevale po tisoč goldinarjev, je malo upanja, da zmaga kmet v omenjenem svojem boju! Kmetu je draga davkarja, a predvsem je za njega predraga naša častita duhovščina s svojimi večnimi fehtarijami! Po nosnega učitelja s kmetov, ki hoče ostrdi

šolo, pozivljamo, naj malo tudi na drugo polje pogleda! Da bode kmet dobil bitko za svojo eksistenco, ostrdi bi bo treba farovže in kaplanije, v katere se stakajo po skrbno nastavljenih cevih zadnji groši našega kmeta. Te je treba strdi, ponosni učiteljski kmetovalec! Tudi škofu bi ne škodila ponosna beseda, da ne bode lovil testamentov po deželi in ne praznil mošnjčkov najrevnejšega ljudstva!

— **Klerikalni učitelj Sono iz Preske** hoče prevzeti šolo salezijancev na Rakovniku pri Ljubljani. Vložil je prošnjo za nedoločen dopust proti temu, da mu salezijanci plačajo suplenta na šoli v Preski. Šolska oblastva dovoljenje tega dopusta toplo priporočajo. Sonca bi še nadalje plačevala dežela in obdržal bi v vsakem oziru svojo dosedanjo službo. Samo na dopustu bi bil. Mi nimamo nič proti temu, da se Sonc posveti salezijancem in da se mu da dopust. Dobiti pa se ima kaka pot, da vsled tega šola v Preski — in tam so šole jako potrebni — ne bode trpela. Z večnim suplentom, ki bode dobival letne plače 800 K, bode šola v Preski malo pomagano, ker je gotovo, da se bodo ti suplenti hitro menjavali. Krivično pa bi bilo, da bi radi salezijanske šole propadla druga, tudi zelo potrebna šola. Dobiti se bo moral kak modus, da se nadučiteljsko mesto v Preski razpiše, dasi je šel g. Sonc samo na dopust. Kako naj se ta modus doseže, o tem naj razmišljajo pristojne oblasti.

— **„Gospodarska zveza“**, to od vlade subvencionirano društvo, ima v prvi vrsti nalogo, izvrševati nadzorstvo nad zadrugami, ki so v ti zvezi in z revizijami skrbeti, da se dela pošteno in po zakonu. V ta namen ima dva revizorja, prvi je bivši mesarski hlapec Pelc, drugi je istotako študirani Seliškar. Kakor znano, je Pelc v kazenski preiskavi zaradi goljufije, ker je pri konsumnem društvu v Rečici falsificiral bilanco. Sedaj je ta usoda zadela tudi njegovega tovariša Seliškara. Ta je falsificiral bilanco, protokole in zadolžnice konsumnega društva v Marenbergu in se je proti njemu začela kazenska preiskava. Te dni je bil Seliškar v Mariboru zaslišan in po kratkem zaslišanju pridržan v zaporu. Ker se utegne preiskovalna sodnija zanimati za Seliškara, jevo preteklost, jo opozarjamo, da se je mož za svoje službovanje pri „Gospodarski zvezi“ vezbal pri topničarjih v Loškem potoku in na Blokah. Ko je „Gospodarska zveza“ izvedela za tisto njegovo prakticiranje, ga je koj vzela v službo, ker je bil prava moč zanjo. Mož je tudi docela opravičil zaupanje „Gospodarske zveze“ — to se vidi v Marenbergu. Kazenska obravnava proti Pelcu in aretovanje Seliškara pa tudi značilno ilustrujeta poročilo odposlanca poljedelskega ministristva, vsled katerega je dobila „gospodarska zveza“ 15.000 kron podpore. Upamo, da bo vendar še prilika, izpregovoriti o tem v državnem zboru. Sicer pa je to tudi jako značilno za predstojnika knezoškofijske ordinarijatske pisarne, ki stoji sedaj na čelu „Gospodarske zveze“, in za škofovega brata, ki je ravnatelj „Gospodarske zveze“.

— **Hrup brez konca in kraja.** Znanemu klerikalcu Matevžu Govékarju, posestniku v Jeličnem vrhu pri Idriji, pogorela je hiša s kozolcem. Ta požar, radi kojega Matevža Govékarja vsak miluje, najsi je klerikalec, najsi je naprednjak, izkorišča sedaj klerikalna stranka v prav grdo reklamo. Najprej je „Slovenec“ hvalil „katoliškega moža“ Govékarja, potem je radi požara nekaj denunciral orožništvo v Idriji in če, se ne motimo, tudi ondoto sodišče! Sedaj šele smo izvedeli, čemu se je ta hrup napravljaj! Za vsem tem je tičala bankrotna Vencajzova „Vzajemna zavarovalnica“, pri kateri je bil omenjeni Govékar — kot dober klerikalec — zavarovan. Zavarovan je bil za celih 1400 K ali 700 gld. In glejte čudo, Vencajzova vzajemna je napela zadnje svoje moči in v istini je spravila skupaj 700 gld. ter jih Matevžu Govékarju izplačala v teku treh dni po požaru! To je bila zares občudovanja vredna finančna operacija! Sedemsto goldinarjev v teku treh dni skupaj spraviti, to ni malenkost, posebno pri škofovi zavarovalnici! Potem, ko so s krtačami

odrgnili vse blagajnice, so jih res imeli teh 700 gld. Sedaj pa bobnajo po svojih listih, kakor turški janičarji. »To se pravi: točen in pa kulanten biti! Iz tega se pa razvidi, da ima ta edina slovenska zavarovalnica pravi smoter. Mnogo obrekovalcev ima ta naša slovenska zavarovalnica, večidel takih, ki vlečejo dobiček od tujih zavarovalnic; s tem novim činom pa jih je zopet udarila — po zobeh. Tako kriče sedaj. In mislijo, da so nas po zobeh udarili. Pa ni res! Vse to kričanje je samo dokaz, da se ti poštenjaki okrog škofove vzajemne zavarovalnice sami čudijo, da so spravili 700 gld. skupaj! Se reče, če so jih v svojih kasah dobili! Mogoče je pa tudi, da so si jih pri »Ljudski posojilnici« izposodili. Morda pod »poroštvom« knežškofa — protektorja! Vse je mogoče! Gotovo pa je, da škofovi »vzajemni« ne gre predobro, ker bi radi beraških 700 gld. ne bobnala tako krvavo! In to je, kar smo hoteli pribiti!

— **Škof Jeglič** blagoslavlja sedaj delavska domovanja. Onidan je strašil po Vodmatu, v nedeljo pa na Viču. Dal se je častiti, kakor da bi bil kako višje bitje, sam pa ni dal nič družega kakor svoj žegen, s katerim pa je ljudem preklicano malo pomagano. Društvi, ki gradita delavske hišice, sta v velikih stiskah, manjka jima drobiža, ker ljudje ne plačujejo redno, in zato bi jima bilo z gotovim denarjem dosti bolj pomagano, kakor s škofovim žegnomo. A denarja nista društvi od škofa nič dobili, morali sta se zadovoljiti z žegnomo. Ljudje sicer godrnjajo, češ, »toliko stroškov smo imeli« — »take komedije smo delali« —, »bi bil že lahko kaj dal«. Pri tem pa ne pomislijo, da je škof pravzaprav razžaljen. Škof je vendar pokrovitelj kulantne Vencajzove zavarovalnice, pri kateri ima celo časten sedež — plačan še ni — a delavske kajže niso zavarovane pri tej zavarovalnici, nego pri neki židovski zavarovalnici. To je vendar neskomno zahtevati, naj bi škof razen žegna, ki ga nič ne stane, tudi še kaj denarja dal za ti humanitarni društvi, ki svojih hišic ne četa zavarovati pri škofovi zavarovalnici.

— **Grob kardinala Missie.** Neblagega spomina kardinal Jakob Missia je pokopan na Sv. Gori pri Gorici. Zgodilo se je to na njegovo lastno željo. Zakaj ni hotel tam počivati, koder počivajo drugi goriški škofje — med njimi bolj zaslužni, kakor je on — to je tajnost, ki jo je vzel s seboj v grob. Klerikalci Missio tudi sedaj proslavljajo, kakor da je umrl ž njim kak svetnik, dasi je v Ljubljani dobro znano, da je bil tudi Missio pod kožo krvav. Sedaj nameravajo klerikalci v proslavo kardinala Missie zopet v roke vzeti znani sveder in puščati kri slovenskemu kmetu. Ta revež, ki mora že sedaj za cerkvene namene petkrat več plačevati, kakor znašajo vsi njegovi davki, naj kardinalu napravi še bogato grobišče. Na Sv. Gori nameravajo menihi sezidati velik samostan. Denarja imajo dovolj in ljudje jim ga znašajo vedno več. Toda grobišča kardinalu nečajo plačati ne ti menihi, ne drugi duhovniki. Plača ga naj kmet, ta uboga para, ki ga pomanjkanje podi iz stare domovine s trebuhom za kruhom. Da pa bo slovenski kmet tudi vedel, da je grobišče za njegov denar napravljeno, bo napis — latinski. Missia je imel dosti denarja in bi bil pač lahko kmetu prizanesel s to odrtijo, Missia je izdal velike svote za tistega »sorodnika«, ki ga je hodil iz Gradca skubit, izdal tudi veliko denarja za tisto nemško damo, ki je živela nekaj časa v Ljubljani in še po smrti za klerikalne namene volil lepo svotico. Naj mu postavijo grobišče tisti, ki so od njega kaj imeli. Slovenski kmet pa nima najmanjšega vzroka, da bi postavjal spomenik možu, ki mu je storil samo zlo, in sicer tako, da je bo čutil še, bogve, kako dolgo.

— **Vse je propadlo.** Z minolimi deželnozborskimi volitvami je »Naš dom« jako zadovoljen. To kaže njegov članek v zadnji številki, ki ima kar sedem podnaslovov. In kako lepo se to bere: »Kranj propade — Damian propade — Zdravec propade — Bračko propade — Zdolšek propade —« samo poglavja o propadu odstavljenega prefekta Korošca ni najti, da si je Korošec propad še najzanimivejši dogodek pri minolih deželnozborskih volitvah na Štajerskem.

— **Iz Belčevega kraljestva.** Kakor znano, je Klanfarjev Tone »cesarski namestnik« v Št. Vidu nad Ljubljano. Kako skrbi za red in mir v svoji satrapiji, priča naslednji slučaj: Nedavno tega peljala se je družba treh oseb ponoči iz Ljubljane proti Šentvidu. Pridušanja in vpitja katoliških ponočnjakov je bilo slišati na vseh koncih. Voznik, nič slabega sluteč, je vozil počasi. Ko je voz peljal mimo neke gostilne, skočil je neki človek proti konju ter zamahnil z gorjačo po njem. Na srečo je zadel le vajeti, katere je vozniku skoro iz rok izvil. Zamahnil je drugič in sedaj po osebah, ki se sedele na vozu. Konj, prestrašen radi udarca po vajetih, je v tem hipu zdiral in je vsled tega tudi drugi udarec zgrešil cilj. Gorjača je padla z vso silo ravno za hrbtom na vozu sedečih oseb. To je vendar skrajna surovost. Ko bi se bil konj splasil, bi se bila lahko zgodila velika nesreča. Takih surovežev ni kmalu kje dobiti, kakor v ljubljanski okolici. Tu dominira duhovščina neomejeno; to kažejo glasovi, ki jih dobe klerikalni kandidati pri volitvah, to pa kažejo tudi napadi, uboji in množina tu zavžitega žganja.

— **Čudne razmere.** Iz Kamnika se nam piše: Vladni organi menda ne vidijo vedno jednako dobro. Časih so tako strogi, da se ubogi davkoplačevalec kar trese, če jim pride v roke, časih pa so zopet tako mili in mehki, da je kar čudo. Ako odložiš kak les blizu ceste in si pripelješ še družega, da moreš peljati po cesti celi voz, že te imajo in brez ugovora moraš plačati kazen. Tega pa nihče ne vidi, da pijani vozniki sredi ceste zvrčajo za posip namenjeno kamenje in pesek, tako da morajo vozniki čez cele kupe voziti in živino po nepotrebnem trpinčiti. Ali pogledimo kako je pri lesni kupčiji? Gospa Marija Kecel trzuje leta in leta in dela velike kupčije posebno pri c. kr. smodnišnici z lesom, ki se rabi za smodnik. Omeniti hočemo samo to le: Prevzela je (seveda, ne da bi plačala kaj trgovskega davka) za celih 800 m = 200 sežnjev lesa, katerega je plačevala po 7 kron, smodnišnici pa ga je oddajala po 14 K. To je kupčija, od katere se že lahko kaj plača, saj morajo drugi tudi plačevati. Ali — kaj hočete! Gospej Kecel je vse dovoljeno. To se vidi pri tehtnici, ki jo ima ta gospa. Pri tej tehtnici so čudne, nedopustne razmere. Zakon pravi, da se morajo javne tehtnice vsaka tri leta uradno pregledati in cementirati. Pri gospej Kecel pa tega ni treba, ker je bila njena tehtnica že pregledana leta — 1891. in se je čulo, da ne sme več tehtati ž njo. To protežiranje klerikalcev — tudi neki žnidrišč, ki trzuje z lesom že par let po kamniški okolici in kupuje cele gozde, je deležen posebne protekcije, kakor še več družih — je pač znak čudnih razmer. Ker smo pred zakonom vsi jednaki, zahtevamo tudi, naj se z vsemi jednako postopa.

— **Cerkniški kaplan Skubic** — žigar ime se je prvič slišalo po shodu v Cerknici, kateri shod je možiček hotel razgnati — je pravi vzor žeganega pobalina. Njegov dekan je o njem izrekel sodbo: »Skubic je neumen kakor krava, pa jezičen, kakor najgrše babše«. V nadaljnje označenje tega fanta bodi povedano, da so njegovi redni dohodki prav pičli, denarja pa ima vedno veliko, sicer pa se rad zamakne v ženska krila. Tak je torej ta fantič. V nedeljo dne 16. t. m. je bil na Uncu pri Rakeku cerkveni shod. Po starem običaju sta bili ta dan dve maši. Zjutranjo je opravil g. župnik, ob desetih pa je maševal Skubic. Pridiga tega fanta je pokazala, da je cerkniški dekan pogodil resnico, ko je dejal, da je neumen kakor krava. O sv. Martinu, patronu unske župe ni Skubic ne besedice vedel povedati! Samo zabavljal je. In kako neumno! Udrihal je po liberalcih in po liberalnih časnikih. Liberalci so mu sami goljufi, tatovi, oderuhi in nečistniki. Take otrobe vezati tam, kjer imajo ljudje kaj soli v glavi, je smešno. Saj vidjo ljudje na svoje oči, kaka banda da so klerikalci. Kar je poštenih in častivrednih ljudi, ni nobeden pri klerikalni stranki. Ali Skubic nič ne ve, koliko hranilničnih knjižic so že pokradli različni duhovniki, in koliko deklet in žen je že bilo zapeljanih po notranjskih farovžih in tudi spovednicah? Sicer pa se je Skubic že jedenkrat spekel. Fant ima navado, da zmerja ljudi z vsako-

vrstnimi priimki, ako pa ga kdo pozove na dokaz, začne prav po farško najprej z »ni res«, potem preklicuje svoje besede, a če ga kdo toži, kakor je storil gospod Kopač, — katerega je ta smrkavi kaplan na shodu na Rakeku imenoval sleparja — potem išče priči, da bi zanj pod prisego krivo pričale, in če jih ne dobi, pa lepo ponižno prosi odpuščenja. Pravi klerikalec! Končno bodi še omenjeno, da je Skubic v pridigi spodbujal k ofru. Ta se je najbrž dobro obnesel, kajti, ko se je fant popoldne odpeljal, je bil pijan, vsaj obnašal se je tako. Svetujemo Skubicu, naj bo prihodnjič previdnejši, kadar bo zopet pridigoval, sicer spravimo še kaj na dan o gotovih dekletih in o gotovih goldinarčkih.

— **Rimsko-katoliška trgovina.** Marnberški »poštenjak« Klobučar, ki sedi sedaj v Mariboru v zaporu zaradi sleparij pri katoliškem konsumu, je pravzaprav »dobra« duša. On ni hotel samo za se vse pograbit, marveč je skrbel, da pri posojilnici tudi za njegove sorodnike kaj odpade. Poklical je namreč k sebi svojo nečakinjo, neko ljubljansko tercialko, katero je hotel omožiti z nekim marnberškim klobučarjem. »Za premoženje bode m že jaz skrbel!« — tako je zatrjeval Klobučar. Če se pomisli, da je imel on sam sedem neprekrbljenih otrok, kojih vzgoja mnogo stane, in da je bil pred par leti še navađen notarski pisar, da torej ne more imeti ne en krajcar pošteno pridobljenega premoženja, se pač lahko ugane, od kod je hotel ta poštenjak dobiti denar za svojo — nečakinjo! Posojilnica je bila pač njegova »dobra mama« in ob enem tudi molzna krava. »Krščanskega Slovence«, ki je imel na svoji trgovini napis »Rimsko-katoliška trgovina« (smešno sicer, a je gola istina!), je vendar le treba podpirati — so si mislili duhovniki, če pa semintje kaj zmakne, nič ne dé, bode že »naše dobro ljudstvo« plačalo. Tako so mislili Žmavc, Hecl in Černko in se zdaj jezé, da noče tudi državni pravdnik biti s tem zadovoljen, ko je vendar le celo — Pelc njih taktiko odobril. Čudni ljudje!

— **Oblasten fajmošter.** Iz Rečice v zgor. savinski dolini se nam piše: Pri zadnjem zborovanju kmečkega društva za gornjegradski okraj, katero se je vršilo tukaj na Rečici, predaval je potovalni učitelj Bele o umnem sadjarstvu. Vsi navzoči so njegovim besedam kaj pazljivo sledili in so se vidno zanimali za vse, kar je g. govornik povedal. To pa nikakor ni ugajalo našim klerikalcem, kateri so g. Beleta v podlem svojem časopisju, prav ostudno napadli, češ, da je grd liberallec. Pa še več! Naš tukajšni župnik je začel nekatere, ki so se zborovanja udeležili, klicati na odgovor. Ta nezaslišana župnikova predznost pač jasno priča, koliko se ti gospodje [brigajo za blagor naroda in koliko jim je mar strokovna izomika našega ljudstva. Sami ne vedo nič in nič ne delajo, druge, ki za izomiko ljudstva in blagor naroda res kaj store, pa obrekujejo ter jih kličejo na odgovor! Naj župnik rajši svojega kaplana in pa konsumarja Zorkota kliče na odgovor, gotovo bode pri teh dveh našel za tako postopanje mnogo več uzrokov, kakor pa pri drugih poštenih ljudeh, ki zahajajo k zborovanjem kmečkega društva radi tega, da bi se tam kaj naučili. Pa le tako naprej, gospodje! Ščasoma se odpro tudi ljudstvu oči in sprevidelo bode, da je današnja duhovščina večinoma največja sovražnica narodne izobrazbe in gospodarskega okrepjenja našega ljudstva.

— **Dolenjske železnice** vendar le razmeroma prav lepo uspevajo, dasi niso gospodarske razmere v deželi nič kaj ugodne. Uradni izkaz o dohodkih in troških v prvi polovici letošnjega leta nas je ugodno presenetil, kajti v primeri z izkazom s prvo polovico lanskega leta so se dohodki zvišali za 49.880 K 71 v. Znašali so namreč lani 608.032 K 72 v., letos pa 657.913 K 46 v. Pripomniti je treba, da je lani bil v celem letu dohodek večji za 39.393 K 01 v., nego predlanskem in je prišlo od te svote 21.515 K 70 v. na osebni promet, med tem ko izvira letošnje zvišanje dohodkov največ iz tovarnega prometa. Izdatki so se letos zmanjšali za 167 K 12 v. Pripomniti pa se mora, da ni

upanja, da bi se troški še znižali. Uspehi prvega pol leta pričajo, da bodo dolenjske železnice tudi letos lep del od dežele iz naslova garancije za obresti dobljenega posojila vrnilo. Pri ti priliki izrekamo željo, da se uvedejo dvojezični vožni listki in pričakujemo zanesljivo, da merodajni faktorji potrebno ukrenejo.

— **Pri ožjih volitvah v graški mestni svet** so prodrli vsi štirje nemško-nacionalni kandidati. Izmed socialnih demokratov je izvoljen samo Pongratz. Med ostalimi kandidati je propadel tudi dosedanj občinski svetovalec in bivši državni poslanec Resel. Konstatirati se mora, da so nemški nacionalci zmagali s podporo klerikalcev. Klerikalci so pri prvi volitvi postavili svoje posebne kandidate. Ti so sicer dobili samo kakih 300 glasov, a s tem je bilo doseženo, da je prišlo do ožje volitve. V tem, ko so pri prvi volitvi socialni demokratje dobili več glasov kakor nemški-nacionalci — a ne absolutne večine — so včeraj zaostali za kakih 150 glasov. To je »zasluga« klerikalcev — to pa tudi pojasnjuje, zakaj da ostaja ves protiklerikalizem nacionalcev samo na papirju. Socialni demokratje so včeraj zvečer priredili v Gradcu velike demonstracije, zlasti »Grazer Tagblatt«.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Danes se poje druga Smetanova velika opera »Dalibor«, v kateri imata glavni ulogi g. Vlček in gđ. Hanuš-Svobodova. V torek, 25. t. m. je premijera velike francoske drame iz gledališkega življenja »Zaza«, v kateri igra naslovno ulogo gđ. Ruckova.

— **Uradniško stavbno društvo v Ljubljani.** Prejeli smo naslednjo obvestilo: Po iniciativi g. župana Iv. Hribarja se ustanovi društvo, ki bode pospeševalo gospodarske koristi svojih članov uradnikov v prvi vrsti s tem, da bo gradilo vsakovrstne stavbe, posebno pa rodbinske hiše z vrtovi ali brez vrtov. Prihodnji mesec se vrši občni zbor tega društva, ki odpomore vladajočemu pomanjkanju primernih stanovanj in hiš, katerih lastniki postanejo društveni člani, ko odplačajo manjše ali večje anuitete ter se zavarujejo. O tem društvu in njega praktičnih smotrih prinesemo v prihodnji številki daljše poročilo. Gospodarska in stanovanjska osamosvoja ljubljanskega uradništva je cilj, ki zasluži vseobčne simpatije. Društvena pravila je vlada že potrdila.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** v prid je jel izdajati Svetko Hanibal Škerl, trgovec v Trstu, ulica Giulia šte. 22, biškote »Adrija«. Sto komadov v lepem zabojčku stane 3 K 60 h, ista množina brez zabojčka pa le 3 K. Večja naročila so ceneja. Za izpraznene zabojčke se izplača nabavna cena 60 h, če se vrnejo nepoškodovani. Biškoti se pošiljajo franko. Naročila izvršuje družbin založnik S. H. Škerl. Ker se to izborno in ceno domače blago prodaja v korist vseslovenski šolski družbi, je rodoljubnim Slovincem in Slovincem najtopleje priporočamo.

— **Poročil** se je danes poštni asistent g. Miro Tomažič z gđ. Pavlo Kunc.

— **Iz Vitanja** se nam poroča: Katoliškega konsumarja Moleta so pred kratkim zaprli, ker je ogoljufal klerikalne barantače za 2000 kron. Sedaj so ga poslali v blaznico.

— **Umrl** je v Čepovanu na Goriškem posestnik in trgovec gosp. Peter Šavle v starosti 51 let. Pokojnik je bil zvest in vnet somišljenik narodno-napredne stranke. Blag mu spomin!

— **Kakšno je letošnje dolenjsko vino?** Na to vprašanje podamo najboljši odgovor, če svetujemo vsem onim, ki se za dolenjsko vino zanimajo, da se podajo jutri, t. j. v nedeljo 23. t. m. v Krško, kjer bode svobodna vinska poskušnja raznih novih in starih vin. Zato prosimo, da poleti tja mnogo prijateljev dolenjskega vina in sicer z vlakom, ki odide iz Ljubljane ob 11. uri 29 minut dopoldne. Ker je zanimanje za to poskušnjo splošno, bo raznega vina v izobilju. Cena vinu je razmeroma nizka.

— **Panorama.** Prihodnji teden bo razstavljen Bern, glavno mesto istoimenskega kantona, obenem tudi švicke države. Bern leži v slikovitem kraju na polotoku

reke Aare, ima veliko lepih zgradb (všeučilišče, stolna cerkev, zbornica itd.), ima 50.000, večinoma nemških reformovanih prebivalcev. Okolica Berna je jako mična. Kdor se hoče o tem prepričati, obišči panoramo.

— **Zborovanje.** »Krajna skupina društva črevljarjev v Avstriji« ima jutri ob pol 3. popoldne v Pockovi gostilni v Sv. Florijana ulicah št. 10 shod.

— **Vedeževalka „Lata“** slovi po celem Vodmatu. Mlado in staro se zateka k njej, da izve iz njenih proroških ust srečo ali nesrečo. Posebno nevarna pa je postala vedeževalka »Lata« tatovom. Vsakega izda. Malo se zamakne, pa ga že vidi pred seboj. Policija že neki namerava »Lato« prevzeti v svojo službo, da se jo bode pri tatvinah povpraševalo po storilcih. Nobeden tat ne bode sedaj več ušel in tatvine po neznanih storilcih se ne bodejo več pripetile. Evo vam dokaza. Zidarju Francu Novaku na Stari poti št. 4, je bil ukraden pred tremi tedni star petdesetak. Ko ga je pogrešil, je šel k vedeževalki »Lati« in ta mu je povedala, da tat ni bil daleč proč od njega, ko mu je vzel petdesetak in da ga še ni vsega zapravil. Modro!

— **Nezgod v papirnici v Vevčah.** Včeraj popoldne je v papirnici v Vevčah ponesrečil delavec Ivan Rešek, star 31 let, oženjen, iz Dobrunj. Stroj mu je odrezal desno roko čez dlan. Ponesrečenca so pripeljali v deželno bolnico.

— **Aretovanje.** Brezposelna služkinja Marjana Knez iz Vikerč je bila danes dopoldne aretovana, ker je ukradla Jeri Borštnikovi na Karolinski zemlji št. 44 krilo in jopico. Oboje so dobili pri njej.

— **Tatvina.** Jeri Pretnerjevi, zasebnici na Kongresnem trgu št. 6, je bilo iz zaklenjene omare v stanovanju ukradenih več rjuh, obrisač, srebrnih vilic, srebrna žlica in srebrn nož. Tat je dosedaj neznan.

— **Izgubljen reči.** Kuharica Ana Bergantova je izgubila danes zjutraj v Uršulinskih ulicah robec, v katerem je imela zaviti bankovec za 10 K. — Na poti od pripravnice do Poljanske ceste je izgubila učiteljska kandidatinja A. E. zlato uro in kratko srebrno verižico.

— **Društvena godba** priredi v nedeljo zvečer ob pol 8. uri koncert v restavraciji g. Rozmana, »pri zlati ribi«. Vstop prost.

— **Razstava perila za balo.** Že nekaj časa je v hotelu »Pri slonu« razstavljena kolekcija perila za balo. Ženski svet obiskuje to razstavo prav pridno in se izreka o nji jako pohvalno.

— **Orijentna vožnja preko Ogrskega.** Pisarna za vožne listke v Budimpešti aranžira v l. 1903 več družbenih potovanj na Izhod, na katere prav posebno opozarjamo svoje čitatelje.

* **Najnovejše novice.** Okradena židovska cerkevna občina. V blagajno židovske cerkvene občine v Novosadu so vlomili neznani zlikovci ter odnesli hranilnih knjižic za 80.000 K, srečk za 250.000 K in gotovine 1300 K. — Prva brezžična depesha med Ameriko in Evropo je dospela iz Severne Amerike v Cornwall na Angleškem. — Samostan so našli očičili prebivalci v Valenciji, ko se je zvedelo, da je neki učenec v samostanski šoli umrl vsled pretepanja. Policija je z golimi sabljami razganjala demonstrante. — Samomor zaradi repe. Veleposelnik Wertheimer na Ogrskem se je vstrelil, ker mu je mraz uničil vso repo, ki jo je cenil na 24.000 K. — 62 slušateljcev dunajske živinodravniške šole je sprejela lvovska živinodravniška visoka šola. — Velike zaloge petroleja gorijo v Odesi. Požara ni mogoče gasiti. Škoda se že sedaj ceni na 1 milijon rubljev. — Človeški krvosesi. Blizu Nove Zelandije je utonil parnik »Elingamite«. Osem potnikov se je rešilo na splavu, a ker niso imeli živeža, sesali so drug drugemu kri. Kdor si ni pustil prostovoljno krvi puščati, storili so mu to v spanju. Dve osebi sta vsled tega umrli, ostale je rešila vojna ladja »Pinguin«.

* **Znamenja časa.** Menda se res vračajo tisti lepi časi, ko so žandarji podili ljudi k spovedi. Pojavljajo se namreč znamenja, ki nas živo spominjajo tedanjih razmer. Tako se poroča, da je na Moravskem neki okrajni glavar naročil zdravnika, da morajo na uradnih potovanjih, ko hodijo osepnice cepit, postopati napram duhovnikom s prav po-

sebnim spoštovanjem in respektom. Najbrž pričakuje ta glavar, da bodo doktorji medicine plesnivim fajmoštrom in nezrelim kaplanom poljubovali neumite roke! Še zanimivejši slučaj se je zgodil na Tirolskem. Za neko razpisano službo se je oglasil zdravnik, ki je svoji prošnji priložil tudi dokaz: svoje zdravniške sposobnosti: namreč spridevala, diplomo in »pildek« ki prida, da je član Marijine družbe. Tako je čitati v »Aerztliche Standeszeitung«. Ta list se seveda sramuje takega tovariša. A kdo ve, če mu ne dela krivice. Morda je ta zdravnik s »pildkom« Marijine družbe hotel le na rahel način opozoriti, da je strokovnjak v porodništvu in spolskih boleznih; pri nekaterih Marijinih družbah ima zdravnik res priliko, postati specialist v teh boleznih.

* **Katoliška vzgoja.** Kdor ne verjame, da deluje katoliška vzgoja na nasilni preobrat obstoječih družabnih razmer ter hujša zoper posvetne vladarje po zgledu anarhistov, naj prečita novembersko številko »Der seraphinische Kinderfreund«, kateri list izdajajo duhovniki kot mladinski časopis. Tam piše pater Marianus o Rimu: »Kako je vendar Rim tako velik, tako velik papež, in oh, kako majhen je pa kralj Italije, ki bi bil tako rad velik. Kakor mesec pred solcem, tako obledi italijansko kraljestvo pred papeštvom katoliške cerkve. Tukaj v Vatikanu stoji svetovni prestol, tako star, kakor svet (!), tako trden, da ga nobena moč sveta ne pekla niti pretresti ne more, tako mogočen, da imponuje nebesom ter dobi svoje sklepe potrjene naravnost od Boga samega. Prestol, ki se ne opira na kanone in davke, temu le na lju bezen in zvestobo ljudstva. O, kako majhen se nam zdi tedaj Kvirinal, sedež kralja usurpatorja Italije! Njegov prestol obstoji komaj 30 let, njegov temelj je revolucija, njegova moč ne sega dalje, kakor njegovi kanoni, in nebesom ne imponuje, ker ni od božjih, temuč od grešnih rok. Zato pa tudi izgine vse kraljevo pod papeževim v Rimu. Zato pa se sliši v Rimu stokrat ime papežev, preden se sliši kraljevo ime. Kaj je italijanski kralj napram papežu! Tako »brumno« berilo za mladino si želijo tudi naši klerikalci proti — vsakemu vladarju.

* **Župnik je zbežal.** Katoliški župnik osongradskega okraja, Hegyi, ki je bil obsojen radi silovitega vedenja do uradov na 3 mesece zapora, je zbežal v Ameriko, ko so ga pozvali, naj nastopi kazen. S seboj pa je vzel neko mlado kmečko ženo.

* **Ostanki Krištofa Kolumba** so bili predvčerajšnjem slovesno prenešeni v stolno cerkev v Sevilli ter ondi položeni v raki.

* **Dekan si je prisvojil ženo.** V Gorlicah je zapustila žena Bronislava G. svojega moža in dva mala otoka. Vse možno poizvedovanje je bilo zaman. Lansko leto pa jo je vendar našel, in sicer pri dekanu Valentinu Pelcu v Libusi. Prečastiti pa se je branil ženo vrniti možu, dokler ga v to ne prisili sodišče. Mož je šel prositi škofa, naj prisili v to dekana. Škof je tudi pozval dekana, naj vrne možu ženo. Toda minulo je zopet leto, in dekan ima še vedno Bronislavo.

* **Drozd z muho v glavi.** Pred dunajskimi porotniki je stal predvčerajšnjem agent J. Drozd, obdolžen, da je osleparil več trdk za porcelan. Toženi se je vedel, kakor da bi ne bil pri popolni pameti. Ko se je prečitala obtožnica ter ga je predsednik vprašal, ali je isto razumel, je odgovoril: »Nič nisem slišal, neka muha mi kriči v glavi.« Zdravniki so konstatirali, da je Drozd res, muhast, sicer pa popolnoma normalen ter je tudi bil obsojen v dveletno ječo.

* **Preveč priprosti ženski klubuki!** Zadruga peresničarjev na Dunaju se strašno jezi nad novo dunajsko modo, ki je odpravila perje in drugo nepotrebno šaro z damskih klubukov ter uvedla klubuke z ednostavnim trakom. Predsednik je predlagal celo resolucijo, s katero se izreka »globoka« nevolja, da so dunajske dame zatajile, da dunajski ton ter oškodujejo modistinjne, peresničarje in izdelovalke umetnih cvetic. Nove mode pa se nihče bolj ne veseli, kakor zakonski možje, ki so morali plačevati težko zaslužene desetake za mrtvo perutnino na ženinem klubuku.

* **Ali smejo realci obiskavati vseučilišče?** V ta namen se je vrnil na dunajski univerzi te dni veliki shod, ki so ga obiskovali odlični pedagogi ter gimnazijski in realni profesorji. Realni profesorji so povdarjali, da je izobrazba v modernih jezikih za splošno omiko vsaj istega pomena, kot izobrazba v latinski in grški literaturi. Temu nasproti so dokazovali zastopniki gimnazij, da ne gre staviti gimnazijskih abiturjentov v eno vrsto z realnimi, ker prvi se šolajo 8, drugi pa le 7 let. A realni profesorji so zopet povedali, da imajo dijaki na realnih v sedmih letih več učnih ur kot na gimnaziji v osmih letih. Tudi niso zoper

to, da se razširijo realke v 8 razredov, toda, ker so te podrejene deželam, trebalo bi enotnih sklepov vseh deželnih zborov, kar bi trajalo najmanj 10 let. Na Nemškem se je na predlog cesarja Viljema priznala realnim abiturjentom enakovrednost z gimnazijskimi glede obiska vseučilišča.

* **Najnovejša lepotiška kura Parizank.** Našel se je recept neke Parizanke, kako si pridobiti deklško svežo kožo tudi v poznejših letih. V ta namen se preselijo Parizanke za več mesecev na deželo, kjer leže po ure in ure mirno na solncu. Lase imajo razprostrate, obraz pa v debelem testu iz neke posebne moke. Le za usta je napravljena odprtina. Pri tem se večkrat kopajo v mleku ali olju, jedo malo, zato pa zelo veliko spijo. Na ta način se baje povrne čez par mesecev prerajena Parizanka, zrasla po najnovejši modi, v naročje svojemu soprogu.

* **Mojzesov čudež.** Brnski klerikalni »Hlas« piše: »Italiski prof. Pancerie, član neapoljskega vseučilišča, je predaval po svojem povratku iz Egipta v akademiji znanosti v Neapolju o kačah. Njegov popis kače »naya haye« je obudil posebno pozornost. Pripeljal je seboj več živih eksemplarov ter jih kazal. Te kače imajo to posebnost, da, ako jih stisnemo močno na določenem kraju za glavo, obležijo kakor okamenele in če jih potem stisnemo na istem kraju v nasprotni smeri, takoj zopet ožive. Zdi se, da je bila ta lastnost kače »naya« znana že pred tisoč leti Egiptčanom. Morda je s tem v zvezi »Mojzesov čudež.« — Potem pa ne bi bil Mojzes čudodelnik, temveč glumač.

* **Priznal umor, a vendar bil oproščen.** Tešinski porotniki so svoječasno oprostili 17letnega kmečkega fanta P. Macieljčka, ki je priznal, da je vrgel v vodo svojega nezakonskega otroka, ki ga je imel z neko Ano Kukuc. Povedal je, da mu je Kukuc grozila s tožbo za alimentacijo, česar se je zbal ter otroka umoril. Porotnikom se je stavilo razum vprašanja zaradi umora tudi postransko zaradi nepremagljive sile. Porotniki so prvo vprašanje zanikali ter drugo potrdili, na kar je bil morilec seveda oproščen. Državni pravdnik se je proti temu pritožil, a tudi kasacijsko sodišče je moralo prvo sodbo potrditi, dasi je spoznalo, da se je porotnikom napačno stavilo eventualno vprašanje.

* **O palcu.** Palec na roki ima veliki pomen. Fine vijugaste poteze na prvem notranjem sklepu so pri vsakem človeku drugačne, s čemur so izsledili marsikatero hudodelnika, ako so kje našli sledi vtisnjene roke. Kako so razviti trije členki na palcu, potem se sodi, v kolikor so pri dotičnem človeku razvite sledeče tri lastnosti: volja, razsodnost in ljubezen. Ako je prvi členek (z nohtom) dovolj velik, kaže tak človek odločno voljo. Kadar je drugi členek bolj dolg nego prvi, potem je tak človek jako moder ali zvit. Tretji členek pa je palčev »trebušek«, ali tudi imenovana »blazinicca« palca, to je oni del, ki že sega v dlan. Če je ta tretji del močno razvit, je tak človek pohoten. Če se palec zelo giblje, je dotični človek lahkomisljen, površen, nasprotno pa je previden in značajan. Znano je, da si psihijatri ogledajo vselej tudi palec. Ako ima bolnik palec stisnjen v dlan ali pa predaleč od dlani odtegnjen, je dotični tudi duševno bolan. Bebeli od rojstva po navadi nimajo palca, ali pa ga imajo skritega v pesti. Božjastniki, kadar jih bolezen napade, stisnejo tudi palec v pest. V smrtni borbi se tudi roka stisne v pest. Končno je palec tudi zato, da se z njim komu pokaže figa.

* **Henrik Sienkiewicz o Bismarcku in njegovem posmrtnem vplivu.** V predgovoru k poljskemu prevodu »Knjige džungli« piše Sienkiewicz: Bismarcku Rudyard Kipling pravi v svoji »Knjigi džungli«, da stara kača učaka izginjenja svojega strupa. Z Bismarckom pa je stvar drugačna. Preživel je oblast, vspehe in slavo svojo, ali ni čakal usahnjenja strupa, s kojim je na koncu svojega življenja pilil svoje naslednike, dinastijo, zlasti pa poljsko družbo. Ko je bil zaradi mrtnje do svojega vladarja primoran živeti v politični odločnosti, vendar ni nehal do konca svojega življenja ščuvati proti poljskemu narodu, in ko je končno poginila ta velika kača, porodilo se je iz nje na stotine kač in tako so postali hakatisti, ki znova odpirajo stare, poljskemu narodu vsekane rane.

* **Še en polom posojilnice.** Hranilnica in posojilnica v Nussdorfu pri Dunaju, ki je dete klerikalne organizacije, je likvidirala ter se je skazal dolg v visokosti okroglih 3 milijonov kron. Kakor hitro kateri vlagatelj nastopi z eksekutivno terjatvo, napove zavod konkurz. Sedaj se še tolaži, da bodo vlagatelji prepuščili posojilnici vse obresti in še 15% svojih vlog, potem bi se morda še izognilo konkurzu.

* **Kitajci in kolera.** Ako bi Kitajci uporabili le polovico tistega denarja, ki ga izdajajo za daritve svojim hudim malikom, za snaženje ulic, bi ne bilo pri njih kolere. »Daily News« pripoveduje kako so se prebivalci mesta Venčan v šenk-tangski provinciji iznebili kolere. Hude malike, o katerih domnevajo, da povzročujejo kolero, so najpoprej postavili v tempelj, kjer so jim

mandarini (kitajski duhovniki) z lepa prigovarjali, naj se prostovoljno preselijo v sosednje mesto, kjer so krasnejše hiše, bogatejši možje in lepše ženske. Ko pa tudi maliki niso izvršili teh želj, naložili so njihove papirnate figure na voz ter izpeljali iz mesta vun k reki, kjer so jih sežgali. Potem so zbežali v mesto, a skozi druga vrata, ter se bahali: »Zdaj smo prevarili hude duhove, naj nas le iščejo!«

* **Chamberlainovo vino.** Vinogradniki v moselski okolici imenujejo vsako leto novo vino po kakem odličnem možu. Vino »Garibaldi« je bilo jako močno, »Bismarck« grenko. Letos pa je ondi zaradi mnogih dežev in hladnega vremena prav kislo vino in zato se ga letos krstili »Chamberlainovo vino«.

* **Kakšna bo letošnja zima?** Vremenski prorok Rihard Merkel v Berlinu poroča o letošnji zimi: V novembru do 15. precej jasno, deloma mrzlo; potem narašča mraz, od 18. hud mraz in vetrovi do 22., potem mehko, deloma jasno vreme od 26. do konca meseca nekoliko hladno, večinoma oblačno z močnimi vetrovi. Decembar: od 1. do 6. stalno, lepo, hladno vreme, po 7. bo mrzleje, od 12. do 17. bo hud mraz s snegom, potem bo zima popustila, a bo močno snežilo, dne 19. zopet hud mraz in vihar, potem mraz zopet pojema, sneženje do 22. Med božičnimi prazniki nepretrgoma jasno, večinoma nekoliko hladno vreme, ki bo trajalo do 4. januarja. Od 5. januarja naprej zopet močno naraščajoči mraz s silnim sneženjem in vetrovi. Mraz bo posebno hud 9. januarja, nato začne zopet močno snežiti ter postane do 15. zopet mehkeje vreme. Potem zopet naraščajoči mraz z viharji, a od 17. zopet pojemanje ter preide 21. v prijazno vreme, ki se bo 24. januarja skoraj popolnoma izčistilo, potem do 31. lepo, hladno, deloma zelo mehko vreme. Od 1. februarja naprej sneg in zopet naraščajoči mraz, ki bo 6. zelo hud, potem zdržljiv mraz s sneženimi viharji, dne 17. bo prehod k lepemu milemu vremenu. Od 17. 27. bo povprečno lepo, milo vreme. Po 27. bo zopet mrzleje ter bodo dnevi od 6. do 10. marca zelo mrzli, deloma s sneženimi viharji. Od 10. marca zopet pojemačo zima, ki preide 13. in 14. v milo vreme. Po 14. večinoma lepo, deloma celo prav toplo vreme, ki se bo vzdržalo skoraj do konca meseca marca, razen nekaterih deževnih dni po 20. Konec meseca marca nastopi zopet neprijazno vreme.

* **Nenavadno carinsko tiho-tapstvo.** Uradniki v Nev. Yorku so opazovali dalje časa, kako so prihajali dan na dan z ledom obloženi vozovi v mesto. Končno se jim je le čudno zdelo, ker je led prejemnikom moral priti dražji, kakor bi ga mogli prodajati. Preiskali so led, in ko se je stajal, bila je mineralna voda, za katero je visoka carina.

* **Največja vojašnica** je menda ona v Varšavi, ki ima prostora za 38.000 vojakov. Zelo velika je tudi vojašnica v Aldershotu na Angleškem, ki obsega 1900 ha. Zidana je bila povodom krimske vojne leta 1856., zadnja leta se je prezidala iz sekanega kamnja. Veljala je 32 milijonov frankov.

* **Kolera v Jeruzalemu.** V Jeruzalemu so spoznali te dni slučaje kolere. V Jaffi tudi kolera razsaja, v poslednjih 3 dneh je umrlo 15 oseb za kolero. V Gazi in Lyddi, kjer je večina prebivalstva umrla za kolero, je ista nehala.

Društva.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani** priredi v petek dne 5. decembra »Miklavžev večer« s sodelovanjem društvene godbe.

— **Izvanredno občno zborovanje Slovenskega umetniškega društva** se vrši v ponedeljek 1. decembra 1902 ob 8. uri zvečer v drugi restavracijski sobi »Narodnega doma« v Ljubljani.

— **Slovensko trgovsko društvo „Merkur“** opozarja svoje člane še enkrat na jutrajšnji sestanek, ki bo ob 10. uri dopoldne v društvenih prostorih. Radi važnih razgovorov o društvenih zadevah vabimo gospode člane k obili udeležbi.

— **Zabavni večer** v ožjem krogu, spojen s petjem in različnimi kratkočasnimi točkami, priredi jutri v nedeljo dne 23. t. m. zvečer v Avroem vrtnem salonu pevsko društvo »Ljubljana«. P. n. podporni člani in prijatelji društva so dobro došli.

— **Bolniška blagajna mojštrov v Ljubljani** naznanja, da bode tudi to leto razdelila 4 jubilarne podpore po 20 K za onemogle člane oziroma vdove na dan 2. decembra t. l. Prošnje sprejema blagajnik g. Franc Kaiser, Selenburgove ulice do 26. novembra t. l.

— **Slovensko pevsko društvo v Ptuj.** Ker se glavni zbor ni mogel vršiti zaradi prekratkega časa ob priliki pevskega koncerta, naznanja se, da se bode vršil izvanredni občni zbor »Slov. pevskega društva« v Ptuj v ponedeljek, 8. decembra 1902. ob 2. oziroma pri vsakem številu došlih članov ob 3. uri popoldan v »Narodnem domu« v Ptuj.

Književnost.

— **Zakoni in ukazi za vojvodino Kranjsko.** Ravnokar je ročne izdaje, ki jo ureja deželni tajnik Jožef Pfeifer, tiska in zalaga pa A. Klein & Comp. v Ljubljani, izšel drugi natis 10. zvezka. Isti obsega stavbni red za Kranjsko razun obšinskega ozemlja deželnega stolnega mesta Ljubljane in zakon glede stavb v okrožju podeljenih jamskih polj v obeh deželnih jezikih. Težko ti skani knjigi je izdajatelj dodal skrbno sestavljeni register. Knjiga stane 1 K 60 h.

— **„Krajna“.** V ruskem znanstvenem časopisu „Estestvoznani i Geografija“ je Vera Haruzina pod naslovom „Krajna“ priobčila daljšo studijo o naši deželi, ki je izšla tudi v posebnem natisu in je opremljena z mnogimi ličnimi slikami. Pisateljica podaja v tem s pravljeno ljubeznijo do naše dežele navdahnjenem spisu najprej kratko zgodovinsko skico, potem opisuje geografske posebnosti Kranjske, končno pa podaja prav točno sliko o življenju, o stavbah in drugih uredbah kranjskega kmeta. Posebno Gorenjsko, in še zlasti Bled ter njegovo okolico je pisateljica dobro preštudirala ter podala vestno in zanesljivo podobo vseh razmer. Sploh je treba pohvalno omeniti, da je študija vseskozi zanesljiva in brez tistih pomot, ki jih je skoro vedno dobili v razpravah, čijih pisatelji so le malo časa prej nami živeli. Razprava Vere Haruzine je prav zaslužno delo in gre pisateljici zanjo topla zahvala.

Telefonska in brzojavna poročila.

Senožeče 22. novembra. Včeraj sta si dve nuni nekega izgnanega francoskega reda ogledali senožeški grad v svrhu nakupa. Merodajni faktorji — pozor!

Trst 22. novembra. Dunajski poročevalec tukajšnjega „Piccolo“ je imel z naučnim ministrom Hartlom razgovor glede italijanske univerze. Minister Hartel je v bistvu rekel: Če se hoče doseči italijanska univerza, se mora začeti s spopolnjenjem jedine italijanske fakultete, ki v embrijonu obstoji v Inomostu. Za sedaj ne morem družega reči, kakor da polagoma pomnožim število paralelnih katedrov. Ako bi se hotelo kaj več storiti, bi bilo treba posebnega zakona, za kateri pa danes v parlamentu ni dobili večine. Glede predloga rimske „Tribune“, naj se ustanove posamične fakultete na Tirolskem, na Primorskem in v Dalmaciji, je minister rekel, da je ta predlog iz praktičnih in finančnih razlogov neizvedljiv. Minister je izjavil, da ima najboljši namen, polagoma ugoditi Italijanom in je gotov, da se kmalu dobi ugodna rešitev. Ni pozabiti dejstva, ki govori v prilog Italijanom, dejstva, da se je tirolski deželni zbor leta 1867. izrekel za ustanovitev paralelnih katedrov na vseučilišču v Inomostu in da obstoji še drug podoben sklep. Končno je minister novič rekel, da ima dobro voljo, pomoči Italijanom do univerze, a treba je čakati, ker bi sedaj vsak energičnejši korak spodletel.

Dunaj 22. novembra. Cesar se počuti toliko bolje, da se je mogel že nekoliko sprehajati po schönbrunskem parku. Danes je bil ministrski predsednik Körber pri cesarju. Za ponedeljek je sklicana seja ministrskega sveta.

Dunaj 22. novembra. Veliko zanimanja obuja članek „Linzer Tagespost“, v katerem je rečeno, da se alpski Nemci nikakor ne ogrevajo za katastrofno politiko Nemcev iz Češke. Zgodi se lahko, da bo parlamentu konec in da se čez glave Nemcev uveljavi češki notranji uradni jezik. Zato silijo alpski Nemci, naj se češki Nemci že pod primernimi pogoji sprijaznijo s češkim notranjim uradnim jezikom, zlasti ker so volilci alpskih dežel že siti češkonemškega jezikovnega boja in zahtevajo, naj parlament tudi za koristi prebivalstva kaj stori.

Dunaj 22. novembra. Komitè nemških poslancev iz Češke je imel danes sejo, ki se bo nadaljevala v torek. Komitè se posvetuje, pod katerimi pogoji bi češki Nemci privolili, da se uvede češki notranji uradni jezik. Kakor se čuje, hočejo mimo družnih zahtev tudi tirjati novo trgovinsko zbornico.

London 22. novembra. „Daily Mail“ trdi, da je angleška vlada do-

bila v roke dokaze, da imata Krüger in Reitz še jeden milijon funtov sterlingov (24 milijonov kron) transvalski državi lastnega denarja v rokah.

Narodno gospodarstvo.

Odgovor na članek „svinoreja.“

V „Slov. Narodu“ od 15. t. m. je bilo pod naslovom: „Nekaj o ljubljanskem prasičjem trgu in aprovizacijskih razmerah“ označeno, kako je cena prasičjem poskočila, da se vse zgraja, da je ljubljanski prasičji trg prazen in, ker so skoraj vsi kraji na Hrvaškem in Ogrskem zaprti, da je dobava pitanih prasičev skoraj nemogoča in, da treba tu odpomoči.

Gospod Radelj piše glede tega v „Narodu“ od srede (svinoreja), kakor da bi mi Ljubljanci ne privoščili Dolenjcem, da dobro in drago prodajajo svinje in se boji, da ako tukajšnji mesarji — ker z Dolenjskega ne pride dovolj prasičev na trg — od kod drugod dobe pitanih svinj, bo sedanja visoka cena padla in Dolenjci bodo oškodovani, trgovci pa manj zaslužili.

Z Dolenjskega dobivamo večinoma za Ljubljano klanke prasiče, to se pravi, prasiče za meso. Znano je, da se Dolenjci le malo pečajo s pitanjem svinj za mast, večinoma nakupijo po 4—6 tednov stare prasičke, katere rede nekaj mesecev in jih potem prodajo. Taka je ta dolenjska reja prasičev. V Ljubljani pa poleg takih malih, do 2 centov težkih svinj rabimo tudi pitane svinje, ki imajo na ped debel špeh, kakršne n. pr. redi g. Predović v svojem pitališču pri Ljubljani in katere je že tudi vse prodal tukajšnjim mesarjem. In naše gospodinjice so razvajene, imeti hočejo debel špeh, ki se lepo stopi v mast, da le malo ocvirkov ostane v posodi. Takih prasičev je pač malo na Dolenjskem. Tukajšnji mesarji jako radi kupujejo domače pitane svinje, ker je znano, da je meso bolj okusno nego od ogrskih — ali kaj sa hoče, ko jih primanjkuje. Ker nam, kakor rečeno, ne pripeljejo z Dolenjskega takih pitanih prasičev, so mesarji primorani, drugod pogledati in to v prvi vrsti na Ogrsko in na Hrvaško, odkoder so jih dobivali tudi prejšnja leta, torej ni to nikaka nova kupčija.

Le potolažite se, gospod Radelj, ako se tudi dovoli v mestno klavnico uvoz pitanih prasičev iz katerega zaprtega kraja Ogrske ali Hrvaške, ne bodo zato dolenjske svinje niti za vinar v ceni padle. Končno pa privoščite Ljubljancem, ki moramo že itak vsa živila silno drago plačevati, da si tudi poiščemo ceneje zabele za svoje cmoke, vsaj znate, da si je tudi Bog najprvo sam brado ustvaril.

Poslano.*

Gospodu Jos. Vodoscheku, kaplanu v Rajhenburgu.

Vi sicer tudi niste videli univerze, vendar sem Vas imel za bolj podkovnanega, nego ste se izkazali danes. Torej res ne veste, kaj je Trimurti? No, svetujem Vam, da si pri kakem drugošolcu izposodite svetovno povestnico. Pa poiščite notri zgodovino o starih Indih in tam se poučite, kaj je bila Trimurti temu narodu, da se v bodoče ne blamirate s svojo ogromno učenostjo.

Vi očitete drugim surovost in nemomiko. V svoji kmetski neotesanosti in brezobraznosti pa se v isti sapi lotevate moje soproge, ki nima pri najinem strankarskem boju ničesar opraviti. Povem Vam, da čislajo in spoštujejo njo ljudje tu baš tako, kakor sovražijo in zaničujejo Vas, če ne še boljše.

»Privandralac« sva pa oba le-sem, Vi iz Špeharje, a jaz od tam, kjer smo, ujeli »podkovnanega karfa«. Torej si nimava v tem oziru ničesar očitati. Bivati pa smemo tu Rimci in Slovenci.

Na Savi da me čakajo spomini nekdanjega praktičnega liberalizma! Hentaj, kaj ste hoteli reči s tem? Bi se li ne izrazili nekoliko točneje in ne tako po jezuitski zavito? Mi li zamorete očitati kako nečastno dejanje? Sem li mari gori kradel, goljufal, razbojeval, požigal? Ali sem morda pustil tam kacega nezakonskega otroka? Če niso samo hlače moške na Vas, odgovorite točno, da Vam lahko stopim na predlogi jezik! Heraus mit Eurem Fiederwisch!

V Rajhenburgu, 21. novembra 1902

Harambaša.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 21. novembra 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 —
Skupni državni dolg v srebru	100 70
Avstrijska zlatna renta	120 80
Avstrijska kronrska renta 4%	100 05
Ogrska zlatna renta 4%	120 40
Ogrska kronrska renta 4%	97 55
Avstro-ogrsko bančne delnice	1550 —
Kladbene delnice	663 75
London vista	239 20
Nemški državni bankovci za 100 mark	116 92 1/2
20 mark	23 40
20 frankov	19 07
Italijanski bankovci	95 —
C. kr. cekini	11 33

Žitne cene v Budimpešti

dne 22. novembra 1902.

Pšenica	za april	za 50 kg K	7 63
Rž	april	50	6 63
Koruzna	maj	50	5 79
Oves	april	50	6 37

Efektiv.

Mirno nespremenjeno.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravnih neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in upravnovalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (12—16)

Kadar kdo zavžije kake težke prebavljive jedi, potem se ga lotijo razne mučne bolezni, katere je treba ob pravem času zdraviti, da se iz njih ne izcimijo prav hude bolezni. Da se take hude bolezni preprečijo, za to jako dobro rabi in koristi sredstvo, ki pospešuje prebavljenje in kot tako je zelo dobro po svojem vplivu znan „dr. Rose balzam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi, kateri se lahko kupi tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! b

Za bolne na želodcu! Kadar komu ne tekne jed, ali je želodec slab, ako se neredno prebavlja, pri glavobolu, če izvira od pokvarjenega želodca, pri želodčnem krču etc. etc. priporočamo že od desetletij znane in vsled svojega izpričanega in izkazanega vpliva posebno priljubljene Brady-jeve želodčne kapljice (marijacejske). Imamo v dokaz tega strokovnjaška odobravanja kakor tudi nebrojna priznalna pisma, v kojih se to sredstvo v toplih, da čisto nepovedljivih izrazih zahvale, hvali in priporoča. Nizka cena 40 kr. za majhno in 70 kr. za veliko steklenico omogočuje vsakemu, da more to izkazano, izvrstno sredstvo v zalogi imeti ter se ga poslužiti, kadar nastane potreba.

Brady-jeve želodčne kapljice (marijacejske) je možno kupiti v lekarnah, vsak pa naj zahteva izrecno Brady-jeve želodčne kapljice (marijacejske) ter naj pazi na varstveno znamko in podpis, da se obvaruje ponarejenih izdelkov.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodno 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinejših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520—39)

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

doleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Darila.

Upravištvu našega lista je poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod F. Štefančič, blaginjak Ciril-Metodove družbe v Ribnici 100 kron kot čisti dohodek koncerta, prirejenega od združenih Ciril-Metodovih podružnic v Ribnici in Vel. Laščah dne 16. t. m. K tej vsoti je vstetil tudi 6 K od veletržčag Šuteja; 6 K od trgovca g. Grebenc-a; 2 K od administratorja g. Brešarja; 2 K od župnika g. Volca in 2 K od postajenačelnika g. Čelofige, — katere zneske so dotični gg. vposlali, ker so bili zadržani vdeležiti se koncerta.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19 novembra: Antonija Leben, gostija 56 let. Krojaške ulice 8. Mrtvoud.

Dne 21 novembra: Marija Žontar, delavka 22 let. Gradišče 8. Pljučna tuberkuloza.

V deželni bolnici;

Dne 19 novembra: Marija Knez, dnarica Vodenika.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 2082 m. Hrednji aznaci Vlak 7860 mm

Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah
21	9. zvečer	738.4	— 7.2	sl. zahod	megla	0.0 mm
22	7. zjutraj	741.8	— 12.8	sr. svzhod	jasno	0.0 mm
	2. popol.	742.5	— 4.5	sl. jvzh.	jasno	0.0 mm

Srednja včerajšnja temperatura —4.3°, normala: 2.4°

Tržne cene v Ljubljani.

	K	h	K	h
Goveje meso I. kg	130	10	pšenična 100 kg	27 60
" II. "	110	10	koruzna " "	18 —
" III. "	1 —	10	ajdova " "	29 —
Telečje " "	150	10	Fižol, liter " "	20 —
Prasičje m. sveže " "	160	10	Grah, " "	40 —
" prek. " "	2 —	10	Leča, " "	25 —
Kostrunovo meso " "	80	10	Kaša, " "	20 —
Maslo " "	260	10	Ričet, " "	1 —
Surovo maslo " "	240	10	Pšenica " 100 kg	17 20
Mast prasičja " "	170	10	Rž " "	14 —
Slanina sveža " "	160	10	Ječmen " "	14 —
" prek. " "	180	10	Oves " "	14 40
Saló " "	130	10	Ajda " "	18 40
Jajce " "	9	10	Proso, belo " "	16 40
Mleko, liter " "	18	10	nav. " "	14 00
Smetana sladka lit. " "	80	10	Koruzna " "	15 —
kisla " "	80	10	Krompir " "	4 50
Med " " kg	120	10	Drva, trda " m³	8 40
Piščanec " "	120	10	mehka " "	5 60
Golob " "	50	10	Seno " 100 kg	7 60
Raca " "	—	10	Slama " "	7 —
Zajec " "	—	10	Stelja " "	—

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko vest, da je naša ljubljena soproga, ozir. mati in tašča, gospa

Marija Podlipec

včeraj dne 21. t. m. ob 1. uri popoldne po dolgi in mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti za umirajoče v starosti 80 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajke bode v nedeljo 23. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti na Marija Terezije cesti št. 14 na pokopališče k sv. Kristofu.

Svete mase žalostinke brale se bodo v več cerkvah.

Prerano umrlo priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 22. nov. 1902.

Marija Podlipec, soprog — Ivana Gorše roj. Podlipec, hči. — Anton Gorše, zet.

(2901) Brez posebnega obvestila.

Zahvala.

Za izkazano sočutje povodom smrti našega ljubega očeta, oziroma starega očeta in brata gospoda

Andreja Novak-a

posestnika

osobito pa za spremstvo dragega ranjkega k večnemu počitku, kakor tudi za darovane vence izrekamo tem potom vsem sorodnikom prijateljem in znancem srčno zahvalo.

Na Vranskem, dne 22. nov. 1902.

(2883) **Žalujoci ostali.**

(30-8)

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe

Mattoni-jeve Giessshübler slatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih specrijah, vinskih in delikatesnih trgovinah

Novost v Ljubljani!

Jako dobro znana, od l. 1870 obstoječa trgovina s perilom

Adolf Neurath nasl.

je v udobnost sl. občinstva in radi splošnega zahtevanja priredila v hotelu „pri Slonu“

razstavo

kolekcije perila za balo.

Velecenjeno občinstvo se vljudno vabi, da si blagovoli taisto ogledati.

(2803—3)

☞ Samo kratek čas! ☞

Poslovodja: Albert Engel.

„Griffon“

je najboljši in najcenejši pristno-amerikanski (2846—3)

samobrilni aparat.

Udobno se drži v roki ter se z njim lahko sigurno in prijetno brije!!

This shows Frame with Handle complete, ready for packing.

Dobiva se po izvirnih tovarniških cenah pri Fr. Juvan-u, nožarju v Ljubljani.

Javna zahvala.

Povodom mojega 40-letnega službovanja na šolskem polju so mi priredili krasen časten večer, pri katerem se mi je izkazalo toli simpatij in priprave naklonjenosti, da se čutim dolžnega izreči mnogobrojnemu udeležniku te slavnosti od blizu in daleč, zlasti gosp. J. Verbiču za njegov požrtvovalni trud, velenjenjem damam in gospodom z Urhnik, Ljubljane in drugod, zlasti pa še blagorodnemu gosp. c. kr. okraj. šol. nadzorniku U. Zupančiču za krasni slavnostni govor, svojim dragim tovarišicam in tovarišem in sploh vsem, ki so se me pri tej priliki spominjali, tem potom svojo najtoplejšo in najpripravejšo zahvalo.

U. Borovnici, dne 20. novembra 1902.

(2891) Fr. Papler, nadučitelj.

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah v Ljubljani:

- M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
- H. Dolenc, južni kolodvor.
- M. Fava, Spod. Šiška pri kolodvoru.
- H. Fuchs, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
- A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
- A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
- J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
- A. Kustrin, Breg št. 6.
- A. Svatek, Mestni trg št. 25.
- J. Sušek, Rimska cesta št. 18.
- F. Šešark, Šelenburgove ulice št. 1.
- K. Urbas, Cesarja Jožefa trg (Mahrova hiša).

Št. Peter na Krasu:

A. Novak, na kolodvoru juž. železnice.

Gospica

ki je obiskovala trgovsko šolo, slovenskega in nemškega jezika zmožna, išče službe.

Ponudbe prosi pod: A. B. na upravnishstvo »Slov. Narod«. (2902-1)

Ženitna ponudba.

Mlad gospod lepe zunanjosti želi stopiti s kako gospodično iz boljše hiše v pošteno pisarno zvezo!

Ponudbe s priloženo sliko naj se blagovolijo poslati pod „Iskrenost“, Pošte restante, Maribor, Krvatsko. (2900)

Važno za bolne na želodcu!

Kadar komu ne tekne jed, pri želodčnih nadlogah, pri slabosti, glavobolu vsled slabega prebavljanja, pri želodčni slabosti, pri nerednem prebavljanju itd. pomagajo takoj

Brady-jeve želodčne (Marija-ovske) kapljice.

Na tisoče zahvalnih in priznanih pisem! Cena steklenici s podukom, kako jih rabiti, 80 vin, dvojne 1 K 40 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Svari se pred ponarejenimi izdelki, pristne marijacevske kapljice morajo imeti „varstveno znamko“ in podpis

Epilepsija. (2135-12)

Kdor trpi na padavi boleznih, krču ali drugih nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštino prosto v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.

Božič 1902.

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zlagi proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čase za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američanski patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inersat ne temelji na

nikakršni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

božično in novoletno darilo

takor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-42)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znežek naprej vposlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvlaček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Temaz Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Bühm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luske od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge neznatnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1-50. (828-19)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczya lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Pošta naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Julija Kmetetz

izprašana babica (2892-1)

priporoča se visokočastitim damam.

Rečne ulice št. 2, I. nadstr., levo.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 8. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zeli ob jezeru, Inomost Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijane vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prinač v Ljubljano juž. kol. Proga v Trbiž. Ob 8. uri 25 m zjutraj osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zeli ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Michor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 42 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Osonni vlaki iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 35 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prinač v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru (1)

V najem se dá ali prodá

lepa, še nova, zidana in z opeko krita

hiša

s štirimi sobami, kuhinjo, kletjo in lepim vrtom okoli hiše. Hiša stoji v lepem kraju tik okrajne ceste ter je tudi popolnoma pripravna za vsako obrt ali trgovino, ker je blizu hiše in v bližini okolici veliko premogarskih delavcev.

Več se poizve pri Francu Erženu v Hrastniku. (2888-2)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovcé in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovaní cenikí zastoni. (47)

Pozor!

Mraz je že in sneg bliži, Se dela gladek led, Doma čepeti nočmo mi, Drsali homo spet.

Gospodje in gospice, Vi cenjeni ljudje! Kje dobre in pa lične Drsalice se dobé?

Ne trgu glej na glavnem številka je devet, V ljubljanskem mestu slavnem Drsalice so za led.

Golob jih tam prodaja, Železno perje ima, Po nizki ceni daja, Na izbiro Vam jik da!

(2895-1)

Valentin.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (1095-29)

Drenikov vrh

(Češki vrh)

se odda s 1. januarjem 1903 v zakup s hišo za gostilno, gospodarskimi poslopji, njivami in travniki.

Pogoje pove Friderik Drenik na mestnem magistratu v Ljubljani. (2896-1)

Učenec

se sprejme v večjo špecerijsko trgovino. Kje pove uprav. »Sl. N.« (2775-3)

Mlinar in žagar

zmožen obeh obrti, išče se za žago in mlin. Ponudnik mora biti oženjen, dobi prosto stanovanje in drva. Plača po dogovoru. — Več pove Tomo Tollazzi v Dol. Logatcu. (2816-2)

Uradno dovoljena (2894)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

priporoča:

nekaj finih, spretnih in čednih natakaric na račun z lepimi spričevali za Ljubljano in zunaj.

išče nujno:

4-5 bon, tudi začetnice, varuhinjo k 3 večjim otrokom, 15-18 gld., ista more biti tudi starejša, 2 kuharici za Ljubljano in Celje itd. Natančneje v pisarni

4 pari čevljev

za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se proti poštnemu povzetju. (2899-1)

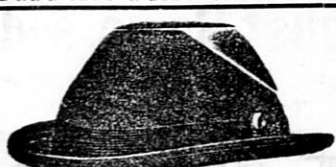
Zaloga čevljev

Jungwirth

Krakov 5.

Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši načone priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur, vse samo dobre do najfinjše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja

monogramov

za zaznamovanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrečno močno in natančno.

Sušenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s sušenim, platnenim in manufakturnim blagom

HUGO IHL

xxx v Ljubljani xxx

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštine prosto.

Pekarija

in gostilna, ali pa vinotoč čez ulico, v večjem župnijskem okraju, blizu železnice, se odda v najem pod prav ugodnimi pogoji. Odda pa se tudi vsako obrt posebej.

Več pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

(2884-1)

Znana Graškova gostilna

v Kamniku tik farne cerkve se odda takoj za več let v najem. Ponudbe dr. Kraut-u v Kamniku.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo **Fernelendt** čreveljsko črnilo; za svetla obutala samo **Fernelendt** crème za naravno usaje. Dobiva se povsodi.

C. kr. priv. tovarna ustanov. l. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161-28) Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21. Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernelendt.**

Čaj Čajová konvice

iz najboljših čajev Kitajske, Indije in Cejlona, strokovnjaško mešano združuje {finost kitajskega čaja {izdatnost indijskega čaja {aroma cejlonskega (angl.) čaja je potemtakem najpopolnejša znamka vseh obstoječih čajevih vrst.

Kdor ljubi čisto dobrega čaja, naj kupi zavitek za poskušnjo pri: **Mihailu Kastnerju, Kham & Murniku, Antonu Staculu.**

(2805-1)

Učenca

ki je dovršil vsaj 2 razreda srednjih šol vsprejme trgovina (2879-1)

Ivan Jebačin v Ljubljani.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrod. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073-13)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Veliko denarja!

do 1000 K na mesec morejo si pošteno prislužiti osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). Natančneje pod „Reell 118“ na Annoncen-Abteilung des MERKUR, Stuttgart, Schickstr. 6.

Zanimiva izložna okna.

V nedeljo odprta in zvečer razsvetljena

Angleškem skladišču oblek Ljubljana,

vogal sv. Petra in Reslevih ulic št. 3.

Pouk v laščini!

K učenkam, ki se že dve leti laško uče, iščeta se še dve kot soudeležnici v starosti 12-16 let pri poučevanju v dveh različnih laških kurzihi.

Poučevalni predmeti so: laška slovnica, konverzacija, kupčijska korespondenca. Stane mesečno 3 gld. — Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Za nadrobno prodajo špecerijskega blaga išče trgovina na deželi, katera dela le na debelo

prodajalca

na lasten račun, s primerno kavejco. Sprejme se tudi za to samostojna, izvežbana ženska. Ponudbe sprejema upravništvo »Slov. Naroda«.

Velika zaloga telovadnih čevljev

s kaučuk podplati za dijake.

Cena: od št. 34 do 37 K 1.80 za moške 43 46 „ 2.30 kakor tudi velika izbira gumastih galoš iz najboljših ruskih, angleških in avstrijskih tovarn.

Za dečke in deklice od št. 29 do 34 K 2.20.

Za gospe in gospode najnižje cene.

Prekupovalci dobijo primeren popust. Vsakovrstne komode čevlje iz usnja in klobučevine.

Ivan Kordik (2865-16) Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10-14.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvršni Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvršne apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovesnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2609-5)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Zasebni plesni pouk

v velikem salonu hôtela „Pri Maliču“.

Dovoljujem si velečenjenemu p. n. občinstvu omeniti, da sem prišel s plesnimi tečaji za gospe in dame iz boljših rodbin in se isti vrše vsak terek, ob pol osmih zvečer. Plesni tečaji za otroke in mladeniče, plesni tečaji samo za dekleta, plesni vajni tečaji za dorašle se začnejo kolikor mogoče hitro.

Posebne ure se dajejo ob vsakem dnevnem času. Plesni pouk v zasebnih družbah in zasebnih hišah v vseh antičnih in modernih plesih po lahko in urno umljivi metodi. Docela nov program novih in moderno figuriranih plesov. — Zglasi in vpiše se vsak dan od 10. do 12. ure popoldne in od 3. do 5. ure popoldne v hotelu „Pri Slonu“, sobna šte. 72.

Z velespoštovanjem

Giulio Morterra plesni učitelj.

(2789-1)

Neodvisni bodete

od tiskarja, ako si kupite kak moj tiskalni stroj. S tem zamore vsako tako tiskati: vizitnice in naslovne liste, avize, okrožnice, uradne pozive, zavitke, vabila k shodom itd. Tudi je več črk zraven kakor pri drugih, v trgovini se razpečavajočih tiskalnih strojev ter stane (2476-7)

z vsi pritliklino s:			
65 črkami gld.	— 70	253 črkami gld.	— 40
90 „ „	— 85	354 „ „	— 3
127 „ „	— 120	468 „ „	— 3.60
140 „ „	— 160	640 „ „	— 5
211 „ „	— 2	809 „ „	— 6

J. LEWINSON tovarne na Dunaju, I. Adlergasse 7 in v Odesi (Rusko) (Telefon 12179) Kanatnaja 12.

Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se sprejme nazaj. Ceniki zastopj.

Zahtevajte

cenik štampilj vsake vrste. Najnovejši stroji za paginiranje in numeriranje, kalupi, klešče za plombovanje, pečatniki za vžiganje, pečatne znamke z visokimi tiskalnicami, klišeji po vsakem vzorcu, moderni predtiskani monogrami, zobci za perilo v solidni izvedbi.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoldne.

(304-17)

Poštnega hranilničnega urada šte. 828.406. Telefon šte. 57.

Zaloga

vsakovrstnih gumijevih izdelkov

tehničnih kot kirurških, tako n. pr.:

cevi za pivo in vino, predpasniki iz gumija, namizna pogrinjala iz gumija, pristne ruske galoše ter sploh vse v to stroko spadajoče stvari.

Velika zaloga koles (bicikljev)

in vsakovrstnih jeklenih izdelkov.

Lastna delavnica za izdelovanje in popraviljanje koles. Zavod za ponikljanje in pobakrenje.

Slavnemu občinstvu se pri točni postrežbi in nizkih cenah vladno priporoča z odličnim spoštovanjem

(2898-1)

Josip Kolar in drug

Ljubljana. — Mestni trg št. 9. — Ljubljana.

Fotografski atelijé L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti. Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinejših otroških vozičkov in navadne do najfinejši žime. **M. Pakič** Ljubljana. Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Josip Reich likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica na par Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4 se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST Ljubljana, Židovske ulice šte. 4. Velika zaloga obuval lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovili naj se vzorec vposlati.

Klobuke najnovejše fačone priporoča po najnižji ceni **Blaž Jesenko** Ljubljana, Stari trg št. 11.

Avgust Repič, sodar Ljubljana, Kollzejske ulice šte. 16 (v Trnovem) 48 izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode po najnižjih cenah. Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove ključavničarstvo Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša) priporoča svojo bogato zalogo štedilnih ognjišč najprilprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po cenl. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Svet za skladišče

se da blizu južnega kolodvora v najem.
Naslov pove upravnistvo „Slovenskega
Naroda“.
(2742-3)

Najcenejše dobavitelje dobrih
ur s 3letnim pisanim
jamstvom.
HANNS KONRAD
eksportna hiša ur in zlatine
Most (Brux) št. 64 (Češko).
Lastne izdelovalnice za izgo-
tavljanje ur in fino mehaniko.
Dobra nikelnasta remontoarka
gld. 375.
Pristna srebrna remontoarka
gld. 525.
Pristna srebrna verižica gld. 120.
Nikelnasti budilec gld. 175.

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima
zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in
tisoč priznanih pisem. (2758-97)

Ilustrovan katalog zastoj in poštne prosto.

Mejnarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umetniška razstava.

Senzačno, poučno in izobraževalno.
Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.
Danes, v soboto, 22. novembra,
zadnjič razstavljeno:

Udobno potovanje po zanimivem
Turinu in Milanu.

Jutri, 23. do 29. novembra:

Velezanimiv obisk

**Berna in bernske
okolice.**

Novo, senzačno in amisantno so
amerikanski

Mutoskopi.

5 novo došlih zabavnih slik.

1. slika: Mala borba z blazinami.
2. " Ponesrečena vožnja po čolnu.
3. " Norčevanje s fotografom.
4. " Živ divan.
5. " Sen mladosti.

Za 5 krat se plača 50 vin.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2890)

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon št. 9

priloga vsem zidarjem
mojstvom in stavbenikom
svojo veliko zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih

pečij

in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer ru-
javih, zelenih, modrih, sivih,
belih, rumenih i. t. d., po
najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (47)

Anton Schuster, Ljubljana

Spitalske ulice šte. 7

uljudno naznanja, da je ravno kar došla velika izbira

novosti za zimsko sezono
v konfekciji za dame, deklice in otroke

kakor tudi

novosti za ženske in moške obleke

ter se priporoča za mnogobrojen obisk. (2776-3)

Najsolidnejše blago. Nizke cene.

Uzorci na zahtevanje poštne prosto.

Mejnarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umetniška razstava.

Senzačno, poučno in izobraževalno.
Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.
Danes, v soboto, 22. novembra,
zadnjič razstavljeno:

Udobno potovanje po zanimivem
Turinu in Milanu.

Jutri, 23. do 29. novembra:

Velezanimiv obisk

**Berna in bernske
okolice.**

Novo, senzačno in amisantno so
amerikanski

Mutoskopi.

5 novo došlih zabavnih slik.

1. slika: Mala borba z blazinami.
2. " Ponesrečena vožnja po čolnu.
3. " Norčevanje s fotografom.
4. " Živ divan.
5. " Sen mladosti.

Za 5 krat se plača 50 vin.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2890)

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon št. 9

priloga vsem zidarjem
mojstvom in stavbenikom
svojo veliko zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih

pečij

in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer ru-
javih, zelenih, modrih, sivih,
belih, rumenih i. t. d., po
najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (47)

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih oblek
za gospode in
dečke, 48

jopic in plaščev
za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Anton Presker

Zahtevajte v prodajalnah, v kavarnah in v gostilnah

Cvekov brinovec

v originalnih steklenicah.

Jamčeno pristno:

Staro, dobro Vermouth - vino za bolne na želodcu.

Za pristnost se na zahtevo pismeno jamči.

slivovko,

tropinovec,

brinovec in

jamaika rum

priloga po nizkih cenah
Schmidt & Jurjovec
špecijalna trgovina
Ljubljana, Turjaški trg.

**„North British and Mercantile“
zavarovalno društvo.**

Ustanovljeno leta 1809.

Skupno premoženje znaša čez 471 milijonov kron v zlatu. — Premoženje zavarovalnice proti požaru znaša čez 181 milijonov kron v zlatu.

To društvo je v Avstriji najstarejša in najbogatejša zavarovalnica proti požaru, je koncesionirano od vis. ministrstva notranjih del, spada pod avstrijsko sodišče in je smatrati enakim vsaki domači družbi.

Zavaruje se pod najugodnejšimi pogoji vsaka škoda (1690—5)

po požaru in streli

povzročena na poslopih, premičninah in zalogah raznega blaga, kakor tudi na poljskih pridelkih in živini, tudi na paši po streli poškodovani, proti vplačevanju zavarovalnice, kakor je cenejše nima nobeno drugo društvo.

Vsaka škoda se najhitreje ceni in takoj izplača.

Pojasnila dajejo in naročila sprejemajo v vsakem večjem kraju obstoječa zastopstva kakor tudi generalno upravnništvo v Gradcu, Radetzkystrasse 6.

Štev. 38.174.

(2761—3)

Ustanove.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto sledeče ustanove:

1. Jan. Bernardinjevo v znesku K 200—
 2. Jos. Jak. Schillingovo v znesku „ 210—
 3. Jurij Thalmeinerjevo v znesku „ 200—
 4. Jan. Jost. Weberjevo v znesku „ 210— do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile, so uboge in lepega vedenja.
 5. Jan. Nikl. Kraškovičovo v znesku „ K 163— do katere ima letos pravico ubogi kmetovalec iz St. Peterske župnije v Ljubljani.
 6. Jan. Ant. Fancojevo v znesku K 134— do katere imajo pravico uboge, poštene neveste meščanskega ali pa nižjega stanu.
 7. Jos. Sr. Sinovo v znesku K 96— katero je podeliti dvema najrevnejšima deklicama iz Ljubljane.
 8. Miha. Pakičovo v znesku K 260—
- Prošnje za podelitev ene ali druge teh ustanov vložiti je — opremljene s potrebnimi dokazili — do 30. t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

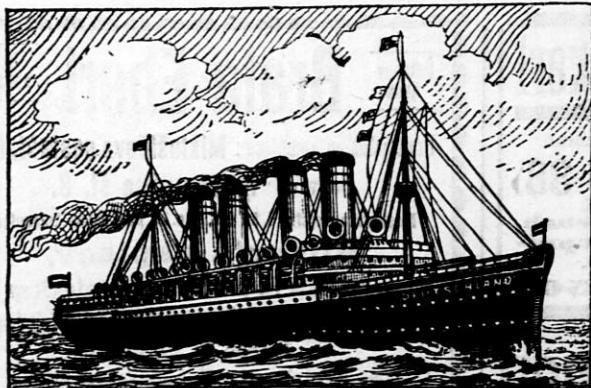
Mestni magistrat v Ljubljani

4. novembra 1902.

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo samo potnike in cesarsko pošto

iz Hamburga v Novi-York

»Deutschland«	212 m dolg
»Auguste Victoria«	168 »
»Moltke«	160 »
»Pennsylvania«	171 »
»Graf Waldersee«	170 »
»P. latia«	140 »
»Batavia«	152 »
»Bulgaria«	152 »
»Fürst Bismarck«	200 »
»Columbia«	140 »
»Blücher«	160 »
»Pretoria«	170 »
»Patricia«	171 »
»Phoenicia«	140 »
»Belgravia«	152 »
»Armenia«	170 »

Hamburg-Nowi-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila, točno in brezplačno oblastveno potrjena agentura (2758—3)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1882-16)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Ob pričetku zimske sezone si usojam naznanjati slavnemu občinstvu, da imam v zalogi najboljši

trboveljski premog v koscih.

Naročila se natančno izvršujejo. Tudi se odda cel vagon direktno s kolodvora na dogovorjeni kraj.

Priporočuje se za obilne naročbe bilježim

s spoštovanjem

(2881—1)

Ivana Treo

Cesta na Rudolfovo železnico št. 8, v Ljubljani.

Št. 39.193.

Razglas.

(2821—2)

Da se zagotovi zalaganje mestne občine ljubljanske s stavbnim in žaganim lesom, s klesarskimi deli in z materijalom, s posipalnim materijalom za javne ceste in prekrbovanje mestnih voženj za leta 1903, 1904 in 1905

vršile se bodo pismene dražbene obravnave pri mestnem stavbnem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje), in sicer:

- 1.) za dobavo stavbnega in žaganega lesa
dne 27. novembra 1902 ob 10. uri dopoldne.
- 2.) za dobavo klesarskih del in materijala:
dne 27. novembra 1902 ob 12. uri dopoldne.
- 3.) za dobavo posipalnega materijala:
dne 28. novembra 1902 ob 10. uri dopoldne.
- 4.) za oddajo mestnih voženj:
dne 28. novembra 1902 ob 12. uri dopoldne.

Pogoji in druge podrobnosti poizvedo se v pisarni mestnega stavbnega urada v uradnih urah. Podjetniki se opozarjajo, da se bodo sprejemale ponudbe le posameznih tvrdk in posameznih podjetnikov, ter da je oferte opremiti s predpisanim vadijem.

Na prepozno vložene ponudbe, dalje na ponudbe, katere ne bodo povsem zadostovale razpisanim določbam ali na take, katere se bodo pogojno glasile, se ne bodo oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 10. novembra 1902.

Pozor!

Ravnokar došlo!

Bogato sortirana zaloga najboljšega emajlnega orodja, domačega orodja, domače in kuhinjske naprave, za čuda nizke cene, kakor tudi popolna zaloga kletk za ptičke od najprostejših do najfinejših vrste po nizkih cenah.

Tudi se sprejemajo stavbna dela, vodovodne uredbe, uredbe za stranišča in kopališča, kakor tudi popravila vsake vrste po najnižjih cenah, ki se točno izvrše, proračuni stroškov se na zahtevanje določijo gratis in franko.

Proseč p. n. občinstvo, da to vzame na znanje, se kar najbolje priporoča joč bilježim z velespoštovanjem (27.4—3)

G. J. Stadler

stavbni in galanterijski klepar, c. kr. konces. vodovodni instalateur.

Ljubljana, Stari trg št. 15.

Prosim, gg. kolesarji, blagovolite čitati!

Vsled proti koncu idočih sezije namenil sem razprodati svojo zalogo še ostalih koles, znamka „Styria“ in „Helical“ letošnjih modelov, pod lastno ceno. Dana je torej slehernemu najugodnejša prilika, pridobiti si dobro, zanesljivo kolo po nizki ceni.

Isto velja za šivalne stroje in kolesarske potrebščine, kakor tudi za pneumatike.

Priporočam se z velespoštovanjem

(114—86)

Fran Čuden

trgovec in urar na Mestnem trgu.

Originalni Singer-jevi šivalni stroji za rodbinsko rabo

in (2021-14)
za vsako stroko fabrikacije.

Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezenja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Paris 1900
„GRAND PRIX“

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Izognite se nakupa
manjvrednega in vmes še ponarejenega ruma!

Esence so zdravju škodljive.

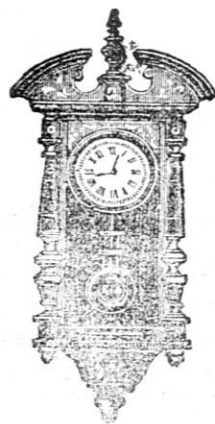
Battle-Axe Jamaica Rum je znan kot The Nectar of Jamaica.
Vsaka izvorna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrde:
A. A. Baker & Co., London E. C.
Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.
V Ljubljani se dobiva pri Anton Staculu. (2555-16)

Modni salon Henrik Kenda

v Ljubljani. (2588-6)

Bogato ilustrovan cenik klobukov za
dame in dekleta za jesensko in zim-
sko sezono razpošiljam brezplačno in
poštne prosto.

Ure na nihalo z godbo.

je zadnja novost v fabrikaciji ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm dolge skrinjice popolnoma po narisu je iz naravnega orehovega lesa fino polirana, z umetniško izrezljanim nastavkom in igrajo vsako uro najlepše koračnice in plese. Cena z zabojem in zavijem samo 8 gd. — Ista ura brez glasbenega stroja, toda z bilom, ki bije vsako pol in celo uro, z zabojem in zavijem samo 6 gd. — Te ure na nihalo ne gredo samo točno na minuto, za kar se jamči, temveč so tudi vsled svoje v istini prekrasne opreme jako lepa in elegantna hišna priprava. Budilnik z zvončkom in ponoči se lesketajočim kazalnikom 1.70 gd. Budilnik z godbo, ki mesto zvonjenja igra, 6 gd. — Niklasta remont. ura 3 gd. — Pristna srebrna remont. ura z dvojnimi pokrovom, 5.50 gd. Pošilja se samo proti poštne povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj, denar se povrne zato nobeno riziko. Veliki ilustrovani cenik ur, verižic in prstanov itd. gratis in franko. (2817-3)

Kristjanska tvrda, ustanovljena leta 1860.

JOSIP SPIERING
Dunaj, I., Postgasse št. 2/G.

Razglas.

S tem se odvarja XXIII. kralj. ogr.

državna blagotvorna loterija

kateri čisti dobiček se po sklepu Nj. c. in kr. apost. Veličanstva uporabi v enajstih (11) enakih delih za sledeče obkorašne in dobrodelne namene: 1.) za fond, ki se ima ustanoviti za nepremične vdove in sirote po državnih uradnikih; 2.) za Rudolfovo bolnišnico v Kézdi Vá. sárhelyju in za okolico; 3.) za deželno društvo ogrskih gospodinj; 4.) za budimpeštansko žensko Fröbel-društvo; 5.) za budimpeštansko Marija-Doroteja-društvo; 6.) za prvo budimpeštansko društvo otroškega zavetišča; 7.) za hrvatsko mensa-academica; 8.) za budimpeštansko Štefani-jino društvo otroške bolnišnice; 9.) za deželno društvo diurnistov; 10.) za budimpeštansko poli-klinično društvo; 11.) za budimpeštansko Marijino kongregacijo.

Ta loterija ima vsega skupaj 7691 dobitkov, ki po igralnem načrtu skupno znašajo 365.000 kron, in sicer:

1 glavni dobiček	150.000 K	2 dobitka	 5.000 K	50 dobitkov	 100 K
1 "	50.000 K	5 dobitkov	 2.000 K	100 "	 50 K
1 "	20.000 K	10 "	 1.000 K	1000 "	 20 K
1 "	10.000 K	20 "	 500 K	6500 "	 10 K

Žrebanje bo nepreklicno dne 30. decembra 1902 v Budimpešti.

Vsaka srečka velja 4 krone.

Srečke se dobivajo: pri kralj. ogr. loterijskemu ravnateljstvu v Budimpešti (IX. Csepel-rakpart, carinsko poslopje) ter pri vseh poštah, carinskih, merosodnih in solnih uradih, na železniških postajah, v tobačnih trafikah ter menjalnicah, kakor tudi v vseh loterijskih kolekturah.

Budimpešta, dne 1. julija 1902.

(2659-4)

Kralj. ogr. loterijsko ravnateljstvo.

Čudezna svetilka.

Wunderlampe.

A. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschlager, lekarnar in kemik

— priporoča: —

Pristno pripravljeno olje iz kitovih jeter, prijetnega okusa in dobro delujoče, 1 stekl. 1 K. — Črna želatna maza, po izpricnem in naj-boljšem predpisu avstr. farmakopije, kri čistilo in krepično sredstvo. — Črna želatna maza, 1 zav. 1 K. — Pristna prečiščena, 1 zav. 1 K. — Dunajske želatne kapsule, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K. — Esenca proti kurjim očem in obliži, dobro delujoča, po 80 in 40 h. — Vsa zdravila, kirurški in zdravilni predmeti najbolj po ceni. Oddajalec mnogim bolnišnicam, zdravnikom in izdelevanje sodov, limon, nade, sokov itd. Skladnice vseh medic. specialitet in vseh novih in izpricanih zdravil. Vse dajave stare trdke J. Svoboda ostanejo v veljavi.

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepično sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.

Glavna zaloga za Kranjsko:

Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani. (1156-28)

Dovoljujem si vljudno sporočiti, da je dospela velika izbira najfinejših

glasovirjev

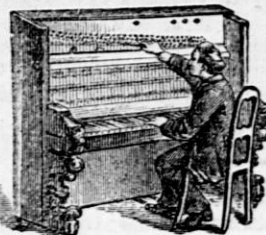
(Stutzflügel)

in pianin iz Draždan (Saksonsko) in iz Dunaja, od najbolj renomiranih tvrdk, ter se isti po znano nizkih cenah prodajajo in tudi posojujejo. Razigrani glasovirji so vedno v zalogi. Tudi se priporočam za ugašanje glasovirjev in za popravila v mestu kakor tudi na deželi.

Z velespoštovanjem

FERD. DRAGATIN

ugaševalec glasovirjev in zapriseženi cenilec c. kr. deželnega sodišča
v Ljubljani, Florijanske ulice šte. 42. (2396-8)

Velika božična prodaja

v „Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal sv. Petra in Resljeve ceste šte. 3.

Največja zaloga konfekcij za dame in dekleta, kakor: paletoti, jopice, plašči, ovratniki, kostumi in krila, dalje športne in zimske suknje za gospode, haveloki in obleke, kožuhi za ***** mesto in za potovanje itd. itd. *****

Najboljše blago! Gene brez konkurence! Točna postrežba!

Svoje cenjene odjemalce vljudno prosim, da si svojo potrebo za božične praznike kolikor možno preskrbijo že zdaj, ker ravno pred prazniki radi velike gneče brzkone ne bodo imeli dovolj časa in prostora za izbero blaga.

Z velespoštovanjem

(2878-2)

F. M. Netschek — Oroslav Bernatovič.

Božična in novoletna darila!

Pariške imitacije demantov in biserjev

— nadkriljuje vse obstoječe imitacije po svojem čudapolnem blišču in trpežnosti kova.

Sloveče pariške imitacije demantov tvrde „Zur Brillanten-Königin“ se dajo snažiti, izdelujejo se samo v solidnem, pristnem zlatem in srebrnem kovu in jih od dragocenih pravih dragih kamnov absolutno ni možno razločiti.

Uhani, prstani, brože, biserni ovratniki, igle za v lase so jako imenitno in elegantno izdelani ter jih ni zamenjati z drugimi manjvrednimi imitacijami.

Zaloga pariških demantnih imitacij

„Zur Brillanten-Königin“

Dunaj I. Kärntnerstrasse 51, nasproti c. kr. dvorne opere.

Filijala: I. Adlergasse 3, nasproti kavarni Habsburg.

Novi ilustrovani cenik gratis in franko.

(2830-3)

Vegove ulice št. 12. Glavni trg št. 6.

Za Miklavža

priporoča

pekarija in slaščičarna
Jakob Zalaznik
Stari trg šte. 32.
najrazličnejša in najfinejša

nasladna peciva.

Naročila z dežele se sprejemajo in točno izvršujejo.

Modni kampani
Ostanki
za polovico cene
Loško suknjo.

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

48

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postržba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebnosti, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno l. t. d. Vnanja naročila izvršuje se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dvrne trdke bratov Stingl na Dunaju.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:

„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Velika zaloga
toaletnega
blaga

ščetic za zobe,
glavnikov, dišav, mi itd.
iz najbolj renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana, pred škofijo 21.

Učenec

iz boljše rodbine, ki je dovršil 2 gimn. razreda, zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme se v **drogueriji**

Anton Kanc-a (2842-3)

Ljubljana, Šelenburgove ulice.

Obleka, koci, stari komisni
čevlji s podplati

na debelo, tudi na 6 mesecev, se po jako nizki ceni dobivajo pri (2877-2)

L. Pressburger & Sohn
Dunaj, XX./4, tovarna Waltzen.

Varst. znamka: **Sidro.**

LINIMENT CAPS. COMP.

iz **Richterjeve** lekarne v **Pragi**

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h., K 1:40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2411-8)

Richterjeva lekarna pri **zlatem levu**

v **Pragi**, I., Eliščina cesta 5.

Prešernove
poezije

v novi popolni izdaji 3 življenjepisom, literarno- zgodovinskih Ericami in estetično oceno. — Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje 3 zlato obzro) 3² h., po pošti 3 h. 20 h.

Založništvo **L. Schwentner** v **Ljubljani**. (1832-48)

Suchard
MILKA

čokolada iz čiste smetane
v tablicah in zvitihih.

Smetane jako bogata
mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado

PH. SUCHARD. (101)

1/2 kg gosjega perja!

To gosje perje je sivo (iz belih peres iztrebljeno), popolnoma novo, z rokami skubljeno, gotovo za uporabo 1/2 kg stane samo 60 kr., boljše kakovost samo 70 kr. Poštno pošiljatev s 5 kg. razpošilja po poštne povzetju

J. Krása, trgovina z gosjim perjem.

Smíchov pri Pragi (710). (2887)

Zamena je dovoljena.

Poskusite
J. Klauer-jev, Triglav

naravni rastlinski liker!

Ogreva in oživlja želodec in teló.

Probuja tek in prebavo.

Daje dobro spanje. (415-232)

Edini založnik in imetnik:

Edmund Kavčič v **Ljubljani**.

Preje v konkurzu se nahajajoča
manufakturna
zaloga
„pri Amerikancu“

se bode

(2866-2)

od četrтка, dne 6. novembra t. l.

nadalje

v **Ljubljani**

Stari trg št. 1

(preje **F. Detter**)

ceno prodajala.

V prodajo spadajoči predmeti se
ogledajo lahko brez kupovalne sile
in se le omenja, da se prodaja

perilno blago že . . . od 6 kr. naprej

lepi barhenti za bluze „ 16 „ „

zimsko oblačilno blago „ 25 „ meter naprej.

Prodaja se samo od 8. do 12. ure dopoldne in
od 2. do 6. ure popoldne.

Tudi se oddajo večje
partije trgovcem.

Komi in učenec

prvi novinec, drugi ne pod 14 let star,
sprejmeta se v trgovino mešanega blaga

J. Razboršek-a (2860-3)

v **Smartnem pri Litiji**.

Komptoirist

vešč slovenskega in nemškega jezika v
govoru in pisavi, sprejme se takoj
v **tukajšnji trgovini**.

Ponudbe pod „komptoirist“ na uprav-
ništvo »Slov. Naroda«. (2874-2)

Slaščičarna

Rudolf Kirbis

Ljubljana, Kongresni trg

priporoča: (2655-5)

vsak dan sveže hache, paštete, fina
desertna vina in creme-likere.

Udano podpisani vljudno na-
znanjam vsem dosedanjim odje-
malcem **vín** svojega pokojnega
očeta, da imam v svoji zalogi
sledéča (2747-3)

desertna in

namizna vina:

Peneci prosek . . . K 2 — steklenica

Refoško „ 2:40 „

Namizno belo vino . . . — 80 „

„ črno „ . . . — 90 „

Priporočaje se nadaljnjim na-
ročilom bilježim udani

Ant. Nabergoj

naslednik pok. Iv. vit. Nabergoja

na **Proseku pri Trstu**.

Dr. Rose balzam

za želodec
iz lekarne

B. FRAGNER-jav Pragi

je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
bavljanje pospešujočega in mlo odvaja-
jočega učinka. Prebavljanje se pri red-
nem uporabljanju istega sredstva okrep-
čuje in obdržuje v pravem teku.

VARILO!

Vsi deli anabalaže imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga

lekarna **B. Fragnerja** v **Pragi**, c. in kr. dvornega
dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2:55 se pošlje velika
steklenica in za K 1:50 mala steklenica
na vse postaje avstro-ogerske monarhije
poštne prosto.

Zaloga v lekarnah **Avstro-Ogerske**.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
G. Ploccoll, **U. pl. Trnkóczy**, **M. Mardet-
schläger**, **J. Mayr**. (14-19)